

ROMEO



WILLIAM
SHAKESPEARE

VEČER
TŘÍKRÁLOVÝ

ANEB
COKOLI CHCETE

TWELFTH
NIGHT

OR
WHAT YOU WILL

NAKLADATELSTVÍ
ROMEO

Tato kniha vychází za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a jako součást výzkumného záměru na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy „Základy moderního světa v zrcadle literatury a filozofie“ (MSM 0021620824).

Večer tříkrálový bývá označován za nejzdařilejší Shakespearovu komedii. Přitom je to hra příležitostná, kterou si u autora zřejmě objednala londýnská právnická kolej Middle Temple k slavnostnímu večeru 6. ledna roku 1602. Tento dvanáctý a poslední vánoční den, v němž křesťané slaví „Zjevení Páně“ a příchod „Tří králů“ v návaznosti na pohanské svátky slunovratu, byl v Anglii tradičně provázen bouřlivými oslavami všech vrstev obyvatelstva. Pořádal se obřadný průvod královského dvora a po celé zemi se konaly veselice s výstupy kejklířů, šašků a posléze i s divadelními produkcemi. Zda se hra v Middle Templu na Tři krále dávala, není známo, existuje však svědectví o jedné z prvních repríz, která proběhla na stejném místě o necelý měsíc později, na Hromnice 2. února 1602. Jistý John Manningham toho večera hru zhlédl a ve svém deníku ji přirovnává k Shakespearově **Komedii omylů**, k Plautově komedii *Meněchmové* (*Menaechmi*) a k italské hře *Ošálení* (*Gl'Ingannati*). K výčtu textů, z nichž autor mohl čerpat, lze přiřadit i další. Hlavním pramenem mu byla nejspíše povídka Barnaba Riche *Apolonius a Síla*, ale je zde také řada postupů a motivů, které dramatik s úspěchem použil už dříve. Z **Komedie omylů** převzal postavy identických dvojčat, v komediích **Dva kavalíři z Verony** a **Jak se vám líbí** vystupuje podobně kurážná dívka v mužském převleku, v komediích **Mnoho povyku pro nic** či **Marná lásky snaha** je rovněž veselá scéna, v níž kumpáni v skrytu naslouchají intimnímu monologu potrefeného hejla, ve **Veselých paničkách windsorských** mají svůj předobraz rytíř Tobiáš i rytíř André atd. Je na místě se ptát, čím to je, že tato příležitostná a z různých zdrojů poskládaná komedie patří k tomu nejlepšímu, co v dramatické tvorbě existuje a již přes čtyři sta let plní divadla na celém světě.

Večer tříkrálový je poslední Shakespearovou hrou, v níž laskavý humor a dobrá nálada převládají nad pocity skepse a zmaru, pod jejichž vlivem začal autor krátce po přelomu století psát své velké tragédie a komedie s přízviskem „hořké“. Přesto však už i sem pronikají ozvuky společenských změn, které, jak se zdá, k proměně dramatikova pohledu na svět přispěly.

Hra se odehrává v dávné Ilýrii, dnešní Dalmácii či Albánii, na pobřeží Jadranu, ve městě proslaveném historickými památkami, podobně snad známému letovisku Split. Jak to ale u Shakespeara už bývá, jde o prostře-

dí fiktivní, snové, nicméně obsahující řadu reálných odkazů na Londýn alžbětinské doby. V rafinované, promyšlené kompozici vypráví autor příběh romantické lásky, která po různých zvratech dojde šťastného naplnění; v druhém pásmu pak současně sleduje, jak parta rozverných kumpánů vytrestá samolibého pokrytce.

V romantickém příběhu je, pravda, mnoho nereálných a za vlasy přitažených podivností, které se vrší v absurdní situace. Hudbymilovný vévoda Orsino se opájí svou bolestnou zamilovaností k hraběnce Olivii, ale z lásky se jí vyznává prostřednictvím svého posla. Hraběnka Olivie, která se po smrti otce a bratra zřekla společnosti mužů a uložila si sedmiletý smutek v odloučení od světa, vévodu odmítá, ale do jeho nového posla se ihned bláznivě zamiluje. Ani jeden z nich však netuší, že tím poslem je žena, zachráněná trosečnice Viola, zamilovaná do vévody a současně odolávající milostným útokům hraběnky, své sokyně. Východisko frašky dokázal ovšem Shakespeare přetvořit v mnohem obsažnější výpověď, aniž cokoli ubral na zábavnosti komických situací. Podařilo se mu totiž postavy zasažené do nereálného a umělého světa naplnit lidskou opravdovostí a věrohodností. V samém středu romantického příběhu stojí Viola, která se řadí k plejádě nádherných ženských postav Shakespearových komedií. Tato odvážná dívka v mužském převleku umí naslouchat jak mužským, tak i ženským láskyplným výlevům, dusí v sobě vlastní pocity a vzápětí jim dává průchod ve vášnivě, jímavé řeči plné jinotajů. A pokud si snad někdo klade otázku, proč se právě ona zamilovala do toho unylého, narcistního a nepřilíš chytrého vévody, inu, kdo si umí v lásce poručit? Láska jako šalba a klam je častým tématem Shakespearových her i **Sonetů**. V této hře ale není třeba potírat si oči šťávou z kouzelného kvítku nebo bloudit čarovným lesem jako v komediích předešlých. To, co zde stojí lásce v cestě, nejsou ani nepřející rodiče, ani čarovná kouzla, ale vlastní zaslepenost a sebeklam. A právě toto téma spojuje to balábile zmatků v pevný celek. Ztroskotanci, záměna identických dvojčat, sedm let askeze, převleky a ostatní všelijak posbírané a poskládané rekvizity alžbětinské komedie se tu v Shakespearově podání proměnily v emblémy a metafory nevyzpytatelné lásky, která často postrádá logiku a řídí se vlastními zákony. Však také krásnou a bohatou hraběnku nakonec s neskrývaným úžasem získá ten, který o ni nijak neusiloval.

V kontrastu k romantickému pásmu hry se rozvíjí burleskní příběh dalšího nápadníka hraběnky Olivie, rytíře André Chabruse, roztomilého trouby, který však místo námluv tráví většinu času nasáváním vína s hraběnciným strýcem Tobiášem a nechává se od něho finančně vysávat. V tomto pásmu se tajuplná cizí Ilýrie mění v důvěrně známou Anglii. Poezie

přechází v prózu, lyrický, melodický blankvers v hospodské šplechty. Z opičecké party, jejímž vůdčím duchem je rázná a moudrá komorná Marie, vzejde nápad pomstít se za ústrky správci domácnosti, panu Malvoliovi, prototypu namyšleného pokryteckého hlupáka s mocenskými ambicemi. Malvolio nemá žádný literární předobraz, a přestože se shakespeareologové dohadují o možných reálných modelech pro tuto postavu, je zřejmé, že o lidi tohoto druhu nebyla nouze nikdy. Zvláště nápadně se začali ozývat na přelomu 16. a 17. století, kdy vzrostla moc peněžně orientovaných měšťanů. Ti v duchu protestantského učení o predestinaci pokládali bohatství za milost boží a vše, co nesměřovalo k jeho hromadění, měli za hřích. Obzvláště si zasedli na divadlo.

A právě divadlo je dalším velkým tématem této komedie. Zastupuje ho zde šašek August, smutný klaun, který volně prochází pásmu hry, s licencí svého povolání říká všem pravdu do očí a ukazuje jim, jací ve skutečnosti jsou. Jen ti nejhloupější se proto na něho zlobí, ostatní ho ke své škodě neberou vážně. Však se taky nikdo z těch popletených a zaslepených nijak nepoučí. Jak vévoda, tak i hraběnka bez mrknutí oka vymění své zbožňované idoly za někoho jiného a Malvolio, který dospěl na samé dno pokoreň, po všech nakonec plivne varovnou hrozbu. Možná až kvůli ní si divák uvědomí, že ta nevázaná legrace, která se tu před jeho očima odehrála, má i druhou, zraňující stránku a že často záleží na úhlu pohledu.

Večer tříkrálový byl napsán jako hra k oslavě období, kdy se z hlubin zimy a noci vrací jaro a světlo. V koloběhu života nastává další zlom a lidé ho bujaře vítají svátky bláznů, masopustními veselnicemi, vynášením smrtky. I takto je možné na hru nahlížet. Vždyť i v ní vše začíná smrtí a zmarem a směřuje ke světlu a poznání. I zde je svět na krátký čas převrácen vzhůru nohama a Malvoliova předvídáva hrozba pomsty, která se vskutku naplnila o půl století později puritánskou revolucí, nemusí být jen chmurnou předzvěstí budoucích pádů, ale i pobídkou k plnému prožívání každé přítomné chvíle.

JIŘÍ JOSEK

TWELFTH
NIGHT

OR

WHAT YOU WILL

VEČER
TŘÍKRÁLOVÝ

ANEŽ

COKOLI CHCETE

DRAMATIS PERSONAE

ORSINO, Duke of Illyria
SEBASTIAN, brother to Viola
ANTONIO, a sea captain, friend to Sebastian
CAPTAIN, friend to Viola
VALENTINE } gentlemen attending on the Duke
CURIO }
SIR TOBY BELCH, uncle to Olivia
SIR ANDREW AGUECHEEK
MALVOLIO, steward to Olivia.
FABIAN } servants to Olivia
FESTE, a Clown }
OLIVIA, a rich countess
VIOLA, sister to Sebastian
MARIA, Olivia's gentlewoman
FIRST OFFICER
SECOND OFFICER
PRIEST
SERVANT
Lords, sailors, musicians, and other attendants.

Scene: A city in Illyria, and the sea-coast near it.

O S O B Y

ORSINO, vévoda Ilýrie
SEBASTIAN, bratr Violy
ANTONIO, námořní kapitán, přítel Sebastiana
KAPITÁN, přítel Violy
VALENTIN } šlechtici ve službách vévody
CURIO }
PAN TOBIÁŠ BROK, Oliviin strýc
PAN ANDRÉ CHABRUS
MALVOLIO, Oliviin správce
FABIAN } Oliviini sloužící
ŠAŠEK AUGUST }
OLIVIE, bohatá hraběnka
VIOLA, sestra Sebastiana
MARIE, Oliviina komorná
PRVNÍ STRÁŽNÍK
DRUHÝ STRÁŽNÍK
KNĚZ
SLUHA
Dvořané, námořníci, muzikanti a další sloužící.

Místo děje: město v Ilýrii a nedaleké pobřeží.

ACT I.

SCENE 1.

A ROOM IN THE DUKE'S PALACE.

Enter Duke Orsino, Curio, lords; musicians attending.

ORSINO If music be the food of love, play on;
Give me excess of it, that, surfeiting,
The appetite may sicken, and so die.
That strain again! It had a dying fall.
O, it came o'er my ear like the sweet sound, 5
That breathes upon a bank of violets,
Stealing and giving odour! Enough, no more!
'Tis not so sweet now as it was before.
O spirit of love! How quick and fresh art thou,
That, notwithstanding thy capacity 10
Receiveth as the sea, nought enters there,
Of what validity and pitch soe'er,
But falls into abatement and low price,
Even in a minute. So full of shapes is fancy
That it alone is high fantastical. 15

CURIO Will you go hunt, my lord?

ORSINO What, Curio?

CURIO The hart.

ORSINO Why, so I do, the noblest that I have.
O, when mine eyes did see Olivia first, 20
Methought she purged the air of pestilence.
That instant was I turn'd into a hart;
And my desires, like fell and cruel hounds,
E'er since pursue me.

Enter Valentine.

How now! What news from her?

VALENTINE So please my lord, I might not be admitted; 25
But from her handmaid do return this answer:
The element itself, till seven years' heat,
Shall not behold her face at ample view;
But, like a cloistress, she will veiled walk

JEDNÁNÍ I.

SCÉNA 1.

KOMNATA V PALÁCI VÉVODY ORSINA.

Vystoupí vévoda Orsino, Curio, šlechtici a muzikanti.

ORSINO Pokud je hudba pokrm lásky, hrajte,
ať jsem jí přesycen, že ztratím chuť
a moje touha po ní odumře.
Tu samou spusťte! Zhasla jako život.
V uších mi ševalila jako dech, 5
jenž krade vůni z květů fialek
a roznáší ji světem! Dost! To stačí!
Předtím to znělo o poznání líp!
Ach, lásko, jak jsi lačná! Jsi jak moře,
bezbřehá, všemu otevřená, ale 10
to nejvzácnější, nejvznešenější,
co pohltíš, se v mžiku promění
v bezcennou tretku, v pustou ohavnost.
Láska je plná pošetilých představ
a sama není nic než mámení. 15

CURIO Půjдете na lov, pane?

ORSINO Na lov čeho, Curio?

CURIO Srnce.

ORSINO Já lovím srdce, nejčistší, co znám.
Když poprvé jsem spatřil Olivii, 20
zdálo se mi, že zamořený vzduch
změnila v éter. Od té doby jsem
já srnec, jehož jako diví psi
rvou vášně na kusy.

Vystoupí Valentin.

Co říkala?

VALENTIN Vůbec mě nepřijala, Milosti. 25
Nechala pouze vzkázat po komorné,
že po sedm let ani nebesům
neukáže svou tvář. Zavře se doma
a zahalená jako jeptiška

And water once a day her chamber round 30
 With eye-offending brine. All this to season
 A brother's dead love, which she would keep fresh
 And lasting in her sad remembrance.

ORSINO O, she that hath a heart of that fine frame
 To pay this debt of love but to a brother, 35
 How will she love, when the rich golden shaft
 Hath kill'd the flock of all affections else
 That live in her; when liver, brain and heart,
 These sovereign thrones, are all supplied, and fill'd
 Her sweet perfections with one self king! 40
 Away before me to sweet beds of flowers:
 Love-thoughts lie rich when canopied with bowers.

Exeunt.

SCENE 2.

THE SEACOAST.

Enter Viola, a Captain, and sailors.

VIOLA What country, friends, is this?
 CAPTAIN This is Illyria, lady.
 VIOLA And what should I do in Illyria?
 My brother he is in Elysium.
 Perchance he is not drown'd. What think you, sailors?
 CAPTAIN It is perchance that you yourself were saved.
 VIOLA O, my poor brother! And so perchance may he be.
 CAPTAIN True, madam, and, to comfort you with chance,
 Assure yourself, after our ship did split,
 When you and those poor number saved with you 10
 Hung on our driving boat, I saw your brother,
 Most provident in peril, bind himself –
 Courage and hope both teaching him the practise –
 To a strong mast that lived upon the sea;
 Where, like Arion on the dolphin's back, 15
 I saw him hold acquaintance with the waves
 So long as I could see.

VIOLA For saying so, there's gold.
 Mine own escape unfoldeth to my hope,
 Whereto thy speech serves for authority,
 The like of him. Know'st thou this country? 20

bude jen bloumat po svém pokoji 30
 a ronit hořké slzy. To vše z lásky
 k mrtvému bratrovi, na něhož chce
 nerušeně ve smutku vzpomínat.

ORSINO Jestli tak vroucně chová v srdci bratra,
 jak asi bude schopna milovat, 35
 až v žáru opravdové lásky shoří
 všechny ty druhořadé, plytké city
 a její srdce, mysl, pudy, vše,
 co tvoří sladkou říši Olivie,
 opanuje jen jeden pravý král. 40
 Jděte ven do zhrady. Přijdu tam
 svá slova lásky šepat květinám.

Odejdou.

SCÉNA 2.

NA POBŘEŽÍ.

Vystoupí Viola, Kapitán a námořníci.

VIOLA Kde to jsme, přátelé?
 KAPITÁN Tahle zem je Ilýrie, slečno.
 VIOLA Ta zem je Ilýrie? Co tu dělám?
 Na téhle zemi, když je bratr v nebi?
 Možná se neutopil. Snad měl štěstí. 5

KAPITÁN Štěstí jste měla vy, že jste se zachránila.
 VIOLA Chudáček bratr! Třeba vyváz živý.
 KAPITÁN Může být, madam. Jistá šance je.
 Když se loď rozpúlila a vy jste
 se s hloučkem dalších, kteří přežili, 10
 chytila člunu, viděl jsem, jak se
 váš bratr, jemuž naděje a kuráž
 v tom nebezpečí vnukly dobrý nápad,
 přivázal k stěžni, co plul na vodě.
 A na něm jak na zádech delfína 15
 se nesl po vlnách, aspoň tak dlouho,
 co jsem ho viděl.

VIOLA Zde je zlato za ta slova.
 Díky nim mohu aspoň doufat, že
 vyvázl stejně šťastně jako já.
 A, přáteli, vy tuhle zemi znáte? 20

CAPTAIN	Ay, madam, well; for I was bred and born Not three hours' travel from this very place.	
VIOLA	Who governs here?	
CAPTAIN	A noble duke, in nature as in name.	
VIOLA	What is the name?	25
CAPTAIN	Orsino.	
VIOLA	Orsino! I have heard my father name him. He was a bachelor then.	
CAPTAIN	And so is now, or was so very late; For but a month ago I went from hence, And then 'twas fresh in murmur – as, you know, What great ones do the less will prattle of – That he did seek the love of fair Olivia.	30
VIOLA	What's she?	
CAPTAIN	A virtuous maid, the daughter of a count That died some twelvemonth since, then leaving her In the protection of his son, her brother, Who shortly also died. For whose dear loss, They say, she hath abjured the company And sight of men.	35
VIOLA	O that I served that lady And might not be delivered to the world, Till I had made mine own occasion mellow, What my estate is!	40
CAPTAIN	That were hard to compass; Because she will admit no kind of suit, No, not the duke's.	45
VIOLA	There is a fair behaviour in thee, captain; And though that nature with a beauteous wall Doth oft close in pollution, yet of thee I will believe thou hast a mind that suits With this thy fair and outward character. I prithee, and I'll pay thee bounteously, Conceal me what I am, and be my aid For such disguise as haply shall become The form of my intent. I'll serve this duke. Thou shall present me as an eunuch to him. It may be worth thy pains; for I can sing And speak to him in many sorts of music That will allow me very worth his service.	50 55

KAPITÁN	Znám, slečno. Já se tady narodil, asi tak tři hodiny cesty odtud.	
VIOLA	Kdo je tu vládcem?	
KAPITÁN	Vznešený pán, rodem i povahou.	
VIOLA	Jak se jmenuje?	25
KAPITÁN	Vévoda Orsino.	
VIOLA	Orsino! Otec o něm často mluvil. Říkal, že je svobodný mládenec.	
KAPITÁN	Tím zůstal dosud. Aspoň pokud vím. Když jsem tak před měsícem odplouval, slyšel jsem tak před věsti – víte, lidi dole moc rádi mluví o těch nahoře –, že Orsino miluje Olivii.	30
VIOLA	A to je kdo?	
KAPITÁN	Moc ctnostná slečna, dcera jistého hraběte, který zemřel před rokem a svěřil ji do péče svému synu, jejímu bratrovi. Ten však též zemřel. Navěky prý se kvůli těmto ztrátám odřekla mužů.	35
VIOLA	Chci k ní do služby. Nějakou dobu u ní pobudu na zapřenou, než přijde vhodný čas prozradit, kdo jsem!	40
KAPITÁN	To je těžká věc. Odmítá kohokoli přijmout, dokonce i lidi z vévodova domu.	45
VIOLA	Kapitáne, jste milý na pohled, a i když často pěkný zevnějšek ukrývá zkaženost, jsem přesvědčená, že vaše ušlechtilá podoba ladí se stejně ušlechtilým nitrem. Prosím vás, pomozte mi, zaplatím vám. Všem zatajte, kdo jsem, a sežeňte mi převlek vhodný pro tenhle plán. Chci vstoupit k vévodovi do služby. Představíte mě jako eunucha. Litovat nebudete. Vyznám se v muzice, dobře zpívám. Bude vám vděčný a moje služby ocení.	50

What else may hap to time I will commit;
Only shape thou thy silence to my wit. 60

CAPTAIN Be you his eunuch, and your mute I'll be.
When my tongue blabs, then let mine eyes not see.

VIOLA I thank thee. Lead me on.
Exeunt.

SCENE 3.
OLIVIA'S HOUSE.

Enter Sir Toby Belch and Maria.

SIR TOBY What a plague means my niece to take the death of
her brother thus? I am sure care's an enemy to life.

MARIA By my troth, Sir Toby, you must come in earlier o'
nights. Your cousin, my lady, takes great
exceptions to your ill hours. 5

SIR TOBY Why, let her except, before excepted.

MARIA Ay, but you must confine yourself within the modest
limits of order.

SIR TOBY Confine! I'll confine myself no finer than I am.
These clothes are good enough to drink in; and so be
these boots too. An they be not, let them hang
themselves in their own straps.

MARIA That quaffing and drinking will undo you. I heard
my lady talk of it yesterday; and of a foolish
knight that you brought in one night here to be her 15
wooer.

SIR TOBY Who, Sir Andrew Aguecheek?

MARIA Ay, he.

SIR TOBY He's as tall a man as any's in Illyria.

MARIA What's that to the purpose? 20

SIR TOBY Why, he has three thousand ducats a year.

MARIA Ay, but he'll have but a year in all these ducats.
He's a very fool and a prodigal.

SIR TOBY Fie, that you'll say so! He plays o' the
viol-de-gamboys, and speaks three or four languages 25
word for word without book, and hath all the good
gifts of nature.

Co z toho vzejde, až čas rozhodne.
Pomozte mi a neprozradte mne. 60

KAPITÁN Buďte mu eunuchem, já budu vám
zas němou rybou. To vám přísahám.

VIOLA Děkuji. Pojdme.
Odejdou.

SCÉNA 3.
V DOMĚ OLIVIE.

Vystoupí pan Tobiáš Brok a Marie.

TOBIÁŠ Mor-sec-hadry, proč ta moje neteř kvůli smrti bratra
tak vyvádí? Přehnaný smutek je nepřítel života.

MARIE Pane Tobiáši, proboha, nechte už toho flámování!
Moje paní a vaše neteř se na vás hněvá, že chodíte
domů vždycky až ráno. 5

TOBIÁŠ Ať se hněvá, mně to neva.

MARIE Měl byste s tím přestat a dodržovat pořádek
v tomhle domě.

TOBIÁŠ Pořádek dodržuju pořád. Řádně se šatím,
řádně piju i boty mám pořádné. 10
Kdyby byly nepořádné, oběsím je
na tkaničkách.

MARIE Vždyť vás to pití zničí. Aspoň moje paní
to včera říkala. A taky mluvila o tom
bláznivém rytíři, kterého jste jí dohazoval jako 15
nápadníka.

TOBIÁŠ A to byl kdo? Pan André Chabrus?

MARIE Ano, ten.

TOBIÁŠ Ten patří v Ilýrii k jedněm z mála.

MARIE Bláznů? 20

TOBIÁŠ Boháčů! Má rentu tři tisíce dukátů ročně.

MARIE Brzy stejně všechno rozhází, protože je to
budižkničemu, povaleč a outrata.

TOBIÁŠ Co to plácáš? Ten pán hraje na violu da gamba,
mluví plynne třemi nebo možná čtyřmi jazyky, 25
aniž se koukne do slovníku, a vůbec má od přírody
i jiné dary.

MARIA He hath indeed, almost natural. For besides that he's a fool, he's a great quarreller. And but that he hath the gift of a coward to allay the gust he hath in quarrelling, 'tis thought among the prudent he would quickly have the gift of a grave. 30

SIR TOBY By this hand, they are scoundrels and subtractors that say so of him. Who are they?

MARIA They that add, moreover, he's drunk nightly in your company. 35

SIR TOBY With drinking healths to my niece. I'll drink to her as long as there is a passage in my throat and drink in Illyria. He's a coward and a coystroll that will not drink to my niece till his brains turn o' the toe like a parish-top. What, wench! 40
Castiliano vulgo! For here comes Sir Andrew Agueface.
Enter Sir Andrew.

SIR ANDREW Sir Toby Belch! How now, Sir Toby Belch!

SIR TOBY Sweet Sir Andrew!

SIR ANDREW Bless you, fair shrew. 45

MARIA And you too, sir.

SIR TOBY Accost, Sir Andrew, accost.

SIR ANDREW What's that?

SIR TOBY My niece's chambermaid.

SIR ANDREW Good Mistress Accost, I desire better acquaintance. 50

MARIA My name is Mary, sir.

SIR ANDREW Good Mistress Mary Accost –

SIR TOBY You mistake, knight; 'accost' is front her, board her, woo her, assail her.

SIR ANDREW By my troth, I would not undertake her in this company. Is that the meaning of 'accost'? 55

MARIA Fare you well, gentlemen.

SIR TOBY An thou let part so, Sir Andrew, would thou mightst never draw sword again.

SIR ANDREW An you part so, mistress, I would I might never draw sword again. Fair lady, do you think you have fools in hand? 60

MARIA Sir, I have not you by the hand.

SIR ANDREW Marry, but you shall have; and here's my hand.

MARIE Ano, on je přímo přírodní úkaz. Moudří lidé tvrdí, že ten člověk není jenom blázen, ale je taky vztekloun, a protože je navíc posera, tak prý ho ten vztek 30
vždycky v pravou chvíli přejde, jelikož kdyby ho nepřesel, byla by to jeho chvíle poslední.

TOBIÁŠ Přisahám, že tohle můžou tvrdit jenom nactiutruhači a lumpové. Kdo to řek?

MARIE Ti samí, co říkali, že se noc co noc opijí ve vaší společnosti. 35

TOBIÁŠ Pijeme na zdraví mé neteře. Na její zdraví pít nepřestanu, dokud budu mít díru v krku a chlast po ruce. A ten, kdo na její zdraví nepije, až se mu z mozku kouří, tak to je pro mě sketa a srab. 40
Vidíš, holka? My o vlku a právě přichází vážený rytíř pan André Chabrus!
Vystoupí pan André.

ANDRÉ Pan Tobíáš Brok! Pane Tobíáši, buďte zdrav!

TOBIÁŠ Drahý pane André!

ANDRÉ Nazdar, krasavice. 45

MARIE Nazdar.

TOBIÁŠ Je vaše, pane André!

ANDRÉ Co to je?

TOBIÁŠ Komorná mé neteře.

ANDRÉ Drahá slečno Jevaše, rád bych vás poznal blíž. 50

MARIE Jmenuju se Marie, pane.

ANDRÉ Drahá slečno Marie Jevaše –

TOBIÁŠ Vy to nechápete, rytíři. „Je vaše“ znamená, že ji můžete mít, dostat, dobýt.

ANDRÉ A kruci, ale to bych nemoh takhle přede všema. 55
Tak tohle znamená „jevaše“?

MARIE Loučím se, pánové.

TOBIÁŠ Jestli ji teď necháte odejít, André, už nikdy nebudete moct na nikoho vytáhnout kord.

ANDRÉ Jestli vás nechám odejít, prý už na vás nikdy nebudu 60
moct vytáhnout kord. Ruku na to, vzácná slečno, že nejsem blázen, abych ho na vás vytahoval.

MARIE Mě vaše ruka nezajímá, pane. Strčte si ji někam.

ANDRÉ Milerád. Kam si přejete?

MARIA	Now, sir, 'thought is free'. I pray you, bring your hand to the buttery-bar and let it drink.	65
SIR ANDREW	Wherefore, sweet-heart? What's your metaphor?	
MARIA	It's dry, sir.	
SIR ANDREW	Why, I think so. I am not such an ass but I can keep my hand dry. But what's your jest?	70
MARIA	A dry jest, sir.	
SIR ANDREW	Are you full of them?	
MARIA	Ay, sir, I have them at my fingers' ends. Marry, now I let go your hand, I am barren. <i>Exit.</i>	
SIR TOBY	O knight, thou lackest a cup of canary. When did I see thee so put down?	75
SIR ANDREW	Never in your life, I think; unless you see canary put me down. Methinks sometimes I have no more wit than a Christian or an ordinary man has. But I am a great eater of beef and I believe that does harm to my wit.	80
SIR TOBY	No question.	
SIR ANDREW	An I thought that, I'd forswear it. I'll ride home to-morrow, Sir Toby.	
SIR TOBY	Pourquoi, my dear knight?	85
SIR ANDREW	What is 'Pourquoi'? Do or not do? I would I had bestowed that time in the tongues that I have in fencing, dancing and bear-baiting. O, had I but followed the arts!	
SIR TOBY	Then hadst thou had an excellent head of hair.	90
SIR ANDREW	Why, would that have mended my hair?	
SIR TOBY	Past question; for thou seest it will not curl by nature.	
SIR ANDREW	But it becomes me well enough, does't not?	
SIR TOBY	Excellent; it hangs like flax on a distaff; and I hope to see a huswife take thee her legs and spin it off.	95
SIR ANDREW	Faith, I'll home tomorrow, Sir Toby. Your niece will not be seen; or if she be, it's four to one she'll none of me. The count himself here hard by woos her.	100
SIR TOBY	She'll none o' the count. She'll not match above her degree, neither in estate, years, nor wit;	

MARIE	Ode mě ruce pryč, ale vy si ji strčte třeba – do džbánu.	65
ANDRÉ	Proč do džbánu, lásko? V tom je nějaká metafora?	
MARIE	Není, ani kapka.	
ANDRÉ	Aha. Ale k čemu je mi džbán, ve kterém není ani kapka? To byl vtip?	70
MARIE	To je můj suchý humor, pane.	
ANDRÉ	A nějaký šťavnatější fórek neznáte?	
MARIE	Znám, pane. Mám jich pár v malíku. Radši mě pusťte, než vám jeden vlepím, až to mlaskne. <i>Odejde.</i>	
TOBIÁŠ	Rytíři, to chce zapít kanárským. Už dlouho jsem neviděl, že by vás někdo takhle odrovnal.	75
ANDRÉ	Nikdy nikdo, co si pamatuji. Leda kanárské, ale to už si moc nepamatuji. Někdy mám pocit, že nemám v hlavě víc rozumu než kdejaký chasník. Asi to bude tím, že tak rád jím hovézí. Z toho se prý hloupne.	80
TOBIÁŠ	Bezpochyby.	
ANDRÉ	Kdybych to věděl jistě, už bych si ho nikdy nedal. Zítra odjíždím, pane Tobiáši.	
TOBIÁŠ	Pourquoi, drahý rytíři?	85
ANDRÉ	Co je to „půrkva“? Ano, nebo ne? Proč já nedělal jazyky a místo plytkých zálib, jako je šermování, tancování a medvědí zápasy, jsem nedopřál své hlavě hodnoty trvalé!	
TOBIÁŠ	Vaším vlasům by to rozhodně prospělo.	90
ANDRÉ	Proč? To vylepšuje vlasy?	
TOBIÁŠ	Trvalá? Jistě. Koukejte, jak je máte zplihlé.	
ANDRÉ	Ale sluší mi to, ne?	
TOBIÁŠ	Ale sluší. Jako psovi uši. Máte je jako pometlo. Někák čarodějnice by si vás mohla strčit mezi nohy a frnk! byl byste pryč.	95
ANDRÉ	Taky že budu. Zítra odjíždím a vaše neteř už mě nikdy neuvidí. A i kdyby uviděla, stejně mě nebude chtít, když odmítá i samotného pana vévodu.	100
TOBIÁŠ	Vévodu nechce! Slyšel jsem ji přísahat, že si nikdy nevezme nikoho, kdo by byl bohatší,	

I have heard her swear't. Tut, there's life in't,
man.

SIR ANDREW I'll stay a month longer. I am a fellow o' the
strangest mind i' the world; I delight in masques
and revels, sometimes altogether. 105

SIR TOBY Art thou good at these kickshawses, knight?

SIR ANDREW As any man in Illyria, whatsoever he be, under the
degree of my betters; and yet I will not compare 110
with an old man.

SIR TOBY What is thy excellence in a galliard, knight?

SIR ANDREW Faith, I can cut a caper.

SIR TOBY And I can cut the mutton to't.

SIR ANDREW And I think I have the back-trick simply as strong 115
as any man in Illyria.

SIR TOBY Wherefore are these things hid? Wherefore have
these gifts a curtain before 'em? Are they like to
take dust, like Mistress Mall's picture? Why dost
thou not go to church in a galliard and come 120
home in a coranto? My very walk should be a jig;
I would not so much as make water but in a sink-
-a-pace. What dost thou mean? Is it a world to hide
virtues in? I did think, by the excellent constitution of
thy leg, it was formed under the star of a galliard. 125

SIR ANDREW Ay, 'tis strong, and it does indifferent well in
a flame-coloured stock. Shall we set about some revels?

SIR TOBY What shall we do else? Were we not born under Taurus?

SIR ANDREW Taurus! That's sides and heart.

SIR TOBY No, sir; it is legs and thighs. Let me see the caper! 130
Ha! Higher! Ha, ha! Excellent!

Exeunt.

SCENE 4.**DUKE ORSINO'S PALACE.**

Enter Valentine and Viola in man's attire.

VALENTINE If the duke continue these favours towards you,
Cesario, you are like to be much advanced. He hath

starší a chytřejší, než je ona. Příteli, máte všechny
trumfy v rukávu.

ANDRÉ Zůstanu tedy ještě měsíc. I proto, že jako málokdo 105
na světě miluji lidovou i ušlechtilou zábavu, někdy
dokonce obě najednou.

TOBIÁŠ Nejste vy snad sám herec a tanečník, rytíři?

ANDRÉ Jenom amatér, ale dobrý jako každý druhý,
co není lepší než já. Těm starým pardálům 110
se samozřejmě ještě nevyrovnám.

TOBIÁŠ A co byste uměl zatančit, rytíři?

ANDRÉ Mám rád skočnou.

TOBIÁŠ To já radši skotskou.

ANDRÉ Umím vyskočit a ve vzduchu se roztočit jako 115
čamrda, že to ještě nikdy nikdo neviděl.

TOBIÁŠ A proč s tím nejdete před lidí? Proč to tutláte?
Má to zapadnout prachem a zmizet v nenávratnu
jako svatý obrázek v rukou neznaboha?
Proč netančíte ráno do kostela a dva tři a večer 120
do postele šup dva tři? Já na vašem místě bych se
vznášel. Já bych i močil do taktu. Člověče,
vzpamatujte se! Copak se na tomhle světě sluší skrývat
své přednosti? Mně už podle stavby vašich údů bylo
zřejmé, že jste rozený skokan. 125

ANDRÉ Ano, mám mocné údy a nejlíp se vyjímají v rudých
kamaších. Uspořádáme nějaké pumprnákle?

TOBIÁŠ Co jiného? Jsme přece zrozeni ve znamení Býka.

ANDRÉ Býk! Plece a srdce.

TOBIÁŠ Ne, pane. Nohy a stehna. Ukažte mi svůj výskok! 130
Výš! Výš! Skvělé!

Odejdou.

SCÉNA 4.**V PALÁCI VÉVODY ORSINA.**

Vystoupí Valentin a Viola v mužském převleku.

VALENTIN Vévoda si vás nějak oblíbil, Cesario.
Jestli to bude takhle pokračovat, určitě vás ještě

	known you but three days, and already you are no stranger.	
VIOLA	You either fear his humour or my negligence, that you call in question the continuance of his love. Is he inconstant, sir, in his favours?	5
VALENTINE	No, believe me.	
VIOLA	I thank you. Here comes the count. <i>Enter Duke Orsino, Curio, and attendants.</i>	
ORSINO	Who saw Cesario, ho?	10
VIOLA	On your attendance, my lord; here.	
ORSINO	Stand you a while aloof. – Cesario, Thou know'st no less but all; I have unclasp'd To thee the book even of my secret soul. Therefore, good youth, address thy gait unto her; Be not denied access, stand at her doors, And tell them, there thy fixed foot shall grow Till thou have audience.	15
VIOLA	Sure, my noble lord, If she be so abandon'd to her sorrow As it is spoke, she never will admit me.	20
ORSINO	Be clamorous and leap all civil bounds Rather than make unprofited return.	
VIOLA	Say I do speak with her, my lord, what then?	
ORSINO	O, then unfold the passion of my love, Surprise her with discourse of my dear faith. It shall become thee well to act my woes; She will attend it better in thy youth Than in a nuncio's of more grave aspect.	25
VIOLA	I think not so, my lord.	
ORSINO	Dear lad, believe it; For they shall yet belie thy happy years, That say thou art a man. Diana's lip Is not more smooth and rubious; thy small pipe Is as the maiden's organ, shrill and sound, And all is semblative a woman's part. I know thy constellation is right apt For this affair. Some four or five attend him; All, if you will; for I myself am best When least in company. Prosper well in this, And thou shalt live as freely as thy lord, To call his fortunes thine.	30 35

	povýší. Zná vás sotva tři dny, a už jste tu jako doma.	
VIOLA	Proč by to nemělo pokračovat? Zpochybňujete jeho stálost, nebo moje chování? Povězte, je vévoda ve svých citech přelétavý?	5
VALENTIN	Ne, to není.	
VIOLA	To jsem rád. Už jde. <i>Vystoupí vévoda Orsino, Curio a sloužící.</i>	
ORSINO	Neviděli jste Cesaria? He?	10
VIOLA	Tady jsem, pane. K vašim službám.	
ORSINO	Odstupte kousek stranou. – Cesario, už víš úplně všechno. Nechal jsem tě nahlédnout na samé dno svého srdce. Pospíchej za ní, chlapče, nenech se odbýt. Stůj ve dveřích a pověz jim, že vrosteš do země, jestli tě k ní nepustí.	15
VIOLA	Udělám, jak pán si přeje. Jestli se ale žalu oddala, jak lidé tvrdí, tak mě nepřijme.	20
ORSINO	Na nic se neohlížej! Běsni! Křič! Jen nevracej se s nepořízenou.	
VIOLA	Až u ní budu, co mám vlastně říct?	
ORSINO	Řekni jí, že ji strašně miluji. Odhal jí, jak je silná moje vášeň. Ty budeš schopen předvést jí, jak trpím. Jsi mladý, a tak upoutáš ji spíš, než kdyby za mě mluvil někdo starší.	25
VIOLA	Nemyslím si to, pane.	
ORSINO	Věř mi, chlapče. Tvůj vzhled usvědčí ze lži každého, kdo tvrdí, že jsi muž. Tak hebké rty neměla Diana. Tvůj čistý hlas je jako dívčí, vysoký a zvučný. Ve všem všudy mi připomínáš ženu. Víím, že jsi pro ten úkol, co ti dávám, jak stvořený. Tři čtyři jdete s ním, anebo všichni. Mně je stejně nejlíp o samotě. Když se to podaří, budeš si moct žít tak dobře jak já, mé bohatství se stane tvým.	30 35

VIOLA I'll do my best 40
To woo your lady. (*Aside*) Yet, a barful strife!
Whoe'er I woo, myself would be his wife.
Exeunt.

SCENE 5.
OLIVIA' HOUSE.

Enter Maria and Clown.

MARIA Nay, either tell me where thou hast been, or I will
not open my lips so wide as a bristle may enter in
way of thy excuse. My lady will hang thee for thy
absence.

CLOWN Let her hang me. He that is well hanged in this 5
world needs to fear no colours.

MARIA Make that good.

CLOWN He shall see none to fear.

MARIA A good lenten answer. I can tell thee where that
saying was born, of 'I fear no colours.' 10

CLOWN Where, good Mistress Mary?

MARIA In the wars; and that may you be bold to say in your
foolery.

CLOWN Well, God give them wisdom that have it; and those
that are fools, let them use their talents. 15

MARIA Yet you will be hanged for being so long absent;
or, to be turned away, is not that as good as
a hanging to you?

CLOWN Many a good hanging prevents a bad marriage; and,
for turning away, let summer bear it out. 20

MARIA You are resolute, then?

CLOWN Not so, neither; but I am resolved on two points.

MARIA That if one break, the other will hold; or, if both
break, your gaskins fall.

CLOWN Apt, in good faith, very apt. Well, go thy way; 25
if Sir Toby would leave drinking, thou wert as
witty a piece of Eve's flesh as any in Illyria.

MARIA Peace, you rogue, no more o' that. Here comes my
lady. Make your excuse wisely, you were best.

VIOLA Já vám 40
ji získám. (*Stranou*) A pak budu nešťastná,
že koho já chci, jiná žena má.
Odejdou.

SCÉNA 5.
V DOMĚ OLIVIE.

Vystoupí Marie a Šašek.

MARIE Buďte mi ihned vysvětlíš, kam jsi se zdejch,
nebo na tvou omluvu už v životě neřeknu
ani slovo. Za to věčné toulání tě dá naše paní
pověsit.

ŠAŠEK Tak ať mě dá pověsit. Na tomhle světě 5
není slavnější smrt než smrt oběšením.

MARIE To mi vysvětle.

ŠAŠEK Oběšenec je jediná mrtvola, která mívá aplaus.

MARIE Pěkně pitomá odpověď. Já znám mnohem
slavnější mrtvolu. 10

ŠAŠEK A jaké, milá Marie?

MARIE Vojáci. Těm se střílí na počest z děl, ale na blázna
jako ty budou střílet z praku.

ŠAŠEK Do bláznů střílejí mudrcové, protože si blázní
střílejí z nich. 15

MARIE Prostě tě pověsí a basta. Anebo tě paní
za to tvé toulání vyžene. A to pro tebe
bude ještě horší než šibenice, nebo ne?

ŠAŠEK Leckoho poctivá oprátka zachrání před nepoctivou
ženou. A pokud jde o vyhnání, v létě mi to nevádí. 20

MARIE Tak ty si nedáš říct?

ŠAŠEK Není třeba, já se jistím na dvou stranách.

MARIE Takže když to na jedné praskne, druhá to udrží,
a když to praskne i na druhé, spadnou ti kalhoty.

ŠAŠEK To se ti moc povedlo. Jen tak dál. Kdyby pan Tobiáš 25
místo chutě na chlast dostal i jiné choutky, nenašel
by v Ilýrii lepší pochoutku.

MARIE Mlč, ty mezuláne. Paní už jde. Dělej, co umíš, aby ses
jí omluvil.

	<i>Exit.</i>	
CLOWN	Wit, an't be thy will, put me into good fooling! Those wits, that think they have thee, do very oft prove fools; and I, that am sure I lack thee, may pass for a wise man. For what says Quinapalus? 'Better a witty fool, than a foolish wit.'	30
	<i>Enter Olivia with Malvolio.</i>	
	God bless thee, lady!	35
OLIVIA	Take the fool away.	
CLOWN	Do you not hear, fellows? Take away the lady.	
OLIVIA	Go to, you're a dry fool; I'll no more of you. Besides, you grow dishonest.	
CLOWN	Two faults, madonna, that drink and good counsel will amend. For give the dry fool drink, then is the fool not dry. Bid the dishonest man mend himself; if he mend, he is no longer dishonest; if he cannot, let the botcher mend him. Any thing that's mended is but patched. Virtue that transgresses is but patched with sin; and sin that amends is but patched with virtue. If that this simple syllogism will serve, so; if it will not, what remedy? As there is no true cuckold but calamity, so beauty's a flower. The lady bade take away the fool; therefore, I say again, take her away.	40 45 50
OLIVIA	Sir, I bade them take away you.	
CLOWN	Misprision in the highest degree! Lady, cucullus non facit monachum; that's as much to say as I wear not motley in my brain. Good madonna, give me leave to prove you a fool.	55
OLIVIA	Can you do it?	
CLOWN	Dexterously, good madonna.	
OLIVIA	Make your proof.	60
CLOWN	I must catechise you for it, madonna. Good my mouse of virtue, answer me.	
OLIVIA	Well, sir, for want of other idleness, I'll bide your proof.	
CLOWN	Good madonna, why mournest thou?	
OLIVIA	Good fool, for my brother's death.	65
CLOWN	I think his soul is in hell, madonna.	

	<i>Odejde.</i>	
ŠAŠEK	Rozume, stůj při mně, ať dobře blázním! Ti chytráci, kteří tvrdí, že tě mají, často blbnou. A já, který vím, že se mi tě nedostává, se mohu vydávat za chytráka. Jak praví klasik: „Lepší je moudrý blázen než bláznivý mudrc.“ <i>Vystoupí Olivie a Malvolio.</i>	30
	Pozdrav pámbu, milostivá!	35
OLIVIE	Vyhodte toho blázna.	
ŠAŠEK	Slyšeli jste, pánové? Vyhodte paní.	
OLIVIE	Zmiz, blázne. Vtip ti vyschnul a už nemáš v těle ani kouska cti.	
ŠAŠEK	Což jsou dvě chyby, madono, které může napravit dobré pití a dobré slovo. Dejte bláznovi napít a jeho vtip nebude vyschlý, hezky mu domluvte, a on se napraví a bude zosobněná čest. A jestli se nenapraví sám, pošlete ho ke správkaři, aby mu tu čest zalátal. Síce pak bude tak trochu sflikovaná, ale tak už to na světě chodí. Na čisté roucho cti může ukápnout kaňka hříchu. A hřích se zas překryje záplatou cti. Pokud vám tato obrazná argumentace posloužila, budu rád. Pokud ne, co nadělám? Ale vězte, že nic není přelétavější než zármutek a nic nezvadne rychleji než krása. Paní přikázala vyhodit blázna, proto vám říkám, vyhodte paní.	40 45 50
OLIVIE	Pane, řekla jsem, aby vás vyhodili.	
ŠAŠEK	To je zásadní nedorozumění! Madam, přísloví praví: „Kutna mnicha nedělá.“ Tahle strakatina není obrazem mého mozku. Madono, dovolte mi dokázat vám, že jste blázen vy.	55
OLIVIE	Myslíš, že to dokážeš?	
ŠAŠEK	Levou zadní.	
OLIVIE	Tak dělej.	60
ŠAŠEK	Budu vás muset zpovídat. A nešvindlujte, milá myško.	
OLIVIE	Že nemám žádnou lepší zábavu, tak to zkusme.	
ŠAŠEK	Pro koho pláčeš, madono?	
OLIVIE	Pro bratra, šašku, že mi zemřel.	65
ŠAŠEK	Skončil snad v pekle?	

OLIVIA	I know his soul is in heaven, fool.	
CLOWN	The more fool, madonna, to mourn for your brother's soul being in heaven. Take away the fool, gentlemen.	
OLIVIA	What think you of this fool, Malvolio? Doth he not mend?	70
MALVOLIO	Yes, and shall do till the pangs of death shake him. Infirmity, that decays the wise, doth ever make the better fool.	
CLOWN	God send you, sir, a speedy infirmity, for the better increasing your folly! Sir Toby will be sworn that I am no fox; but he will not pass his word for two pence that you are no fool.	75
OLIVIA	How say you to that, Malvolio?	
MALVOLIO	I marvel your ladyship takes delight in such a barren rascal. I saw him put down the other day with an ordinary fool that has no more brain than a stone. Look you now, he's out of his guard already; unless you laugh and minister occasion to him, he is gagged. I protest, I take these wise men, that crow so at these set kind of fools, no better than the fools' zanies.	80 85
OLIVIA	Oh, you are sick of self-love, Malvolio, and taste with a distempered appetite. To be generous, guiltless and of free disposition, is to take those things for bird-bolts that you deem cannon-bullets. There is no slander in an allowed fool, though he do nothing but rail; nor no railing in a known discreet man, though he do nothing but reprove.	90
CLOWN	Now Mercury endue thee with leasing, for thou speakest well of fools! <i>Enter Maria.</i>	95
MARIA	Madam, there is at the gate a young gentleman much desires to speak with you.	
OLIVIA	From the Count Orsino, is it?	
MARIA	I know not, madam. 'Tis a fair young man, and well attended.	100
OLIVIA	Who of my people hold him in delay?	
MARIA	Sir Toby, madam, your kinsman.	
OLIVIA	Fetch him off, I pray you; he speaks nothing but madman. Fie on him!	105

OLIVIE	Je určitě v nebi, blázne.	
ŠAŠEK	Je rozumné naříkat pro bratra, pokud je v nebi? Odvedte blázna, páni.	
OLIVIE	Co byste o něm řekl, Malvolio? Může se napravit?	70
MALVOLIO	Může a musí, než bude pozdě a prozře sám až ve smrtelných mukách. Tělesná zchátralost, jež ve stáří moudré sužuje, může bláznům leda prospět.	
ŠAŠEK	Kéž na vás, pane, Bůh sešle rychlou zchátralost, aby prospěla vašemu bláznovství! Pan Tobiáš by vám potvrdil, že já nejsem žádný rozumbrada, ale nevsadil by ani floka na to, že vy nejste šašek.	75
OLIVIE	Co na to řeknete, Malvolio?	
MALVOLIO	Žasnu nad tím, slečno, že se zahazujete s takovým darebákem. Onehdy jsem zažil, jak ho usadil obyčejný křupan, který neměl v hlavě nic než slámu. Vidíte, jak málo stačí, aby ztratil řeč? Pokud mu nedáte šanci a nezasmějete se každé jeho pitomině, mlčí jak ryba. Já vám něco řeknu. I slušní lidé, kteří se smějí takovým kašparům z profese, nejsou podle mě nic víc než tatřmani bláznů.	80 85
OLIVIE	Ale, Malvolio! Jestli vy jste tak trochu nenačichl sebeláskou, že vám ti druzí nevoní. Velkorysý a svobodomyšlný člověk by měl tyhle věci brát jako šidítka na plašení vrabců a nepovažovat je za dělové koule jako vy. Takový kašpar se vám může smát, a nikdy vás neurazí. Tak jako moudrý člověk vás může urážet, a přitom vás třeba i poučí.	90
ŠAŠEK	Kéž ti bohyně kašparů Thálie nadělí umění klamat za to, že mluvíš dobře o bláznech! <i>Vystoupí Marie.</i>	95
MARIE	Milostivá, u dveří je nějaký mladík a přeje si s vámi mluvit.	
OLIVIE	Jde od vévody Orsina, vidíte?	
MARIE	To já nevím. Je to pěkný mladík a má s sebou i doprovod.	100
OLIVIE	Někdo z domu ho tam asi zdržuje, že?	
MARIE	Ano. Váš strýček, pan Tobiáš.	
OLIVIE	Toho, prosím tě, někam odved'. Je mi jen pro ostudu. Dočista se pomínul.	105

Exit Maria.

Go you, Malvolio. If it be a suit from the count,
I am sick, or not at home; what you will,
to dismiss it.

Exit Malvolio.

Now you see, sir, how your fooling grows old, and
people dislike it. 110

CLOWN Thou hast spoke for us, madonna, as if thy eldest
son should be a fool; whose skull Jove cram with
brains! For – here he comes – one of thy kin has a
most weak pia mater.

Enter Sir Toby Belch.

OLIVIA By mine honour, half drunk. 115
What is he at the gate, cousin?

SIR TOBY A gentleman.

OLIVIA A gentleman! What gentleman?

SIR TOBY 'Tis a gentle man here – a plague o' these
pickle-herring! How now, sot! 120

CLOWN Good Sir Toby!

OLIVIA Cousin, cousin, how have you come so early
by this lethargy?

SIR TOBY Lechery! I defy lechery. There's one at the gate.

OLIVIA Ay, marry, what is he? 125

SIR TOBY Let him be the devil, an he will, I care not. Give
me faith, say I. Well, it's all one.

Exit.

OLIVIA What's a drunken man like, fool?

CLOWN Like a drowned man, a fool and a mad man.
One draught above heat makes him a fool;
the second mads him; and a third drowns him. 130

OLIVIA Go thou and seek the crowner, and let him sit o' my
coz; for he's in the third degree of drink, he's
drowned. Go, look after him.

CLOWN He is but mad yet, madonna; and the fool
shall look to the madman. 135

Exit.

Enter Malvolio.

Odejde Marie.

Malvolio, jděte tam, a jestli ten mladík přichází
od vévody, řekněte, že jsem nemocná nebo
nejsem doma, a pošlete ho pryč.

Odejde Malvolio.

Vidíte, pane, jak už to vaše šaškování vyšlo z módy?
Lidem se to nelíbí. 110

ŠAŠEK Mluvila jsi za nás, madono, tak hezky, jako by
tvůj prvorozený měl být blázen. Kéž mu pámbu
rozumu nadělí! I když tenhle váš příbuzný toho má
v hlavě víc než dost.

Vystoupí pan Tobiáš Brok.

OLIVIE Na mou věru, je napůl bez sebe. 115
Kdo je u dveří, strýčku?

TOBIÁŠ Nějaký pán.

OLIVIE Pán! Jaký pán?

TOBIÁŠ Prostě pán, co – Kruci, ty slanečci jsou mor!
Hele, šašek! Ahoj! 120

ŠAŠEK Zdravíčko, pane!

OLIVIE Strýčku, strýčku že jste si už po ránu takhle
přihnul!

TOBIÁŠ Říhnul? A co bych si neříhнул. Někdo je u dveří.

OLIVIE Ano. Kdo je to? 125

TOBIÁŠ Ať je to kdo je to, čert ho vem, mně je ten člověk
úplně šumafuk.

Odejde.

OLIVIE Koho ti připomíná opilec, šašku?

ŠAŠEK Pomatence, šilence a utopence. Jedna sklenka
nad míru mu vezme rovnováhu, druhá mu vezme
rozum a ve třetí se utopí. 130

OLIVIE Tak běž pro hrobníka, ať se strýčka ujme. Propil se
nám do třetího stadia a je z něj utopenec. Prosím tě,
dohlédni na něj.

ŠAŠEK Zatím jen šílí, madono. Kde to jsme, když blázen
má dohlížet na šilence? 135

Odejde.

Vystoupí Malvolio.

- MALVOLIO Madam, yond young fellow swears he will speak with you. I told him you were sick; he takes on him to understand so much, and therefore comes to speak with you. I told him you were asleep; he seems to have a foreknowledge of that too, and therefore comes to speak with you. What is to be said to him, lady? He's fortified against any denial. 140
- OLIVIA Tell him he shall not speak with me.
- MALVOLIO Has been told so; and he says, he'll stand at your door like a sheriff's post, and be the supporter to a bench, but he'll speak with you. 145
- OLIVIA What kind o' man is he?
- MALVOLIO Why, of mankind.
- OLIVIA What manner of man? 150
- MALVOLIO Of very ill manner; he'll speak with you, will you or no.
- OLIVIA Of what personage and years is he?
- MALVOLIO Not yet old enough for a man, nor young enough for a boy; as a squash is before 'tis a peascod, or a codling when 'tis almost an apple. 'Tis with him in standing water, between boy and man. He is very well-favoured and he speaks very shrewishly; one would think his mother's milk were scarce out of him. 155
- OLIVIA Let him approach. Call in my gentlewoman. 160
- MALVOLIO Gentlewoman, my lady calls.
Exit.
Enter Maria.
- OLIVIA Give me my veil. Come, throw it o'er my face. We'll once more hear Orsino's embassy.
Enter Viola, and attendants.
- VIOLA The honourable lady of the house, which is she?
- OLIVIA Speak to me; I shall answer for her. 165
Your will?
- VIOLA Most radiant, exquisite and unmatchable beauty! – I pray you, tell me if this be the lady of the house, for I never saw her. I would be loath to cast away my speech, for besides that it is excellently well penned, I have taken great pains to con it. 170

- MALVOLIO Slečno, ten mladík tvrdí, že s vámi musí mluvit. Řekl jsem mu, že vám není dobře, a on na to, že to ví a že právě kvůli tomu přišel. Řekl jsem mu, že spíte, a on to rovněž předpokládal a že prý právě v téhle věci má pro vás moc důležité sdělení. Co mu mám říct? Je obrněn proti všem výmluvám a nedá se odbýt. 140
- OLIVIE Řekněte mu, že s ním prostě mluvit nebudu.
- MALVOLIO Přesně to jsem mu řekl, ale on stojí ve dveřích jako mezek a tvrdí, že se odtud nehne, dokud ho nepřijmete. 145
- OLIVIE Co to je za člověka?
- MALVOLIO Je to muž.
- OLIVIE Jaký muž? 150
- MALVOLIO Velice dovolený. Chce s vámi mluvit, ať chcete nebo ne.
- OLIVIE Jak vypadá, jak je starý?
- MALVOLIO Není ani tak starý, aby to byl už muž, ani tak mladý, aby to byl ještě chlapec. Je jako lusk pár dní před rozlousknutím, jako jablíčko, které je ještě škoda utrhnout. Je něco mezi odlivem z chlapce a přílivem v muže. Má milou tvář, ale pusa mu jede až hrůza, a přitom mu ještě včera teklo mléko po bradě. 155
- OLIVIE Pusťte ho dál a zavolejte mi komornou. 160
- MALVOLIO Komorná, paní vás volá.
Odejde.
Vystoupí Marie.
- OLIVIE Podej mi závoj. Ještě naposled si vyslechnem poselství od Orsina.
Vystoupí Viola a sloužící.
- VIOLA Kde je vážená paní domu? Chci s ní mluvit.
- OLIVIE Hovořte ke mně. Odpovím vám za ni. 165
Přejete si?
- VIOLA Nejskvělejší, nejúžasnější a nejnedostiznější krásavice! – Prosim vás, řekněte mi, jestli je to ona. Já ji nikdy neviděl a nechtěl bych svou řeč říkat zbytečně. Nejen že se mi ji totiž podařilo hezky napsat, ale dalo mi i strašnou práci se ji naučit nazpaměť. 170

- Good beauties, let me sustain no scorn; I am very
comptible, even to the least sinister usage.
- OLIVIA Whence came you, sir?
- VIOLA I can say little more than I have studied, and that 175
question's out of my part. Good gentle one, give me
modest assurance if you be the lady of the house,
that I may proceed in my speech.
- OLIVIA Are you a comedian?
- VIOLA No, my profound heart, and yet, by the very fangs 180
of malice I swear, I am not that I play. Are you
the lady of the house?
- OLIVIA If I do not usurp myself, I am.
- VIOLA Most certain, if you are she, you do usurp
yourself; for what is yours to bestow is not yours 185
to reserve. But this is from my commission. I will
on with my speech in your praise, and then show you
the heart of my message.
- OLIVIA Come to what is important in't. I forgive you the
praise. 190
- VIOLA Alas, I took great pains to study it, and 'tis poetical.
- OLIVIA It is the more like to be feigned. I pray you,
keep it in. I heard you were saucy at my gates,
and allowed your approach rather to wonder at you
than to hear you. If you be not mad, be gone; if 195
you have reason, be brief. 'Tis not that time of
moon with me to make one in so skipping a dialogue.
- MARIA Will you hoist sail, sir! Here lies your way.
- VIOLA No, good swabber; I am to hull here a little
longer. Some mollification for your giant, 200
sweet lady.
- OLIVIA Tell me your mind.
- VIOLA I am a messenger.
- OLIVIA Sure, you have some hideous matter to deliver, when
the courtesy of it is so fearful. Speak your office. 205
- VIOLA It alone concerns your ear. I bring no overture
of war, no taxation of homage. I hold the olive
in my hand; my words are as full of peace
as matter.
- OLIVIA Yet you began rudely. What are you? 210
What would you?

- Dámy, nesmějte se mi. Jsem velice citlivý
a sebemenší netaktnost mě úplně rozhodí.
- OLIVIE Kdo vás posílá, pane?
- VIOLA Můžu vám říct jenom to, co jsem se naučil, 175
a tohle nemám v roli. Madam, dejte mi,
prosím, najevo, jestli jste nebo nejste paní domu,
abych mohl pokračovat ve svém proslavu.
- OLIVIE Vy jste herec?
- VIOLA Nejsem, vzácná dámo, a přece vám můžu vzdor 180
vaší nejapné domněnce odpřísáhnout, že jsem
lepší, než se zdám. Tak jste paní domu, nebo ne?
- OLIVIE Jestli se moc nepřeceňuji, pak jsem.
- VIOLA Pokud jste, pak se přeceňujete až příliš, protože 185
bohatství, které máte rozdávat jiným, si necháváte
sama pro sebe. Ale to jsem odbočil. Nejdřív vám
přednesu svou chvalořeč, a pak vám řeknu,
proč jsem vlastně přišel.
- OLIVIE Pojdme rovnou k věci. Chvalořeč vám ráda
odpustím. 190
- VIOLA To ne! Jednak jsem se ji už naučil a pak je ve verších.
- OLIVIE Tím spíš bude falešná, tak si ji, prosím, nechte
od cesty. Slyšela jsem, že jste byl venku u dveří
dost drzý, takže jsem byla spíš zvědavá na vás
než na vaše verše. Jestli jste jenom blázen, zmizte, 195
a jestli máte něco na srdci, buďte stručný, nemám
náladu na hloupé tlachy.
- MARIE Takže zvedněte kotvy, pane! Tamhle jsou dveře.
- VIOLA Ne, plavčíku, ještě neodplouvám.
Vážená slečno, mohla byste trochu zkrotit 200
tu svou obryni?
- OLIVIE Tak co chcete?
- VIOLA Přicházím s poselstvím.
- OLIVIE Určitě mi chcete sdělit nějakou strašnou zprávu,
když s tím děláte tak strašné okolky. O co jde? 205
- VIOLA Týká se to pouze vás. A věřte, že vám nepřicházím
ani vyhlásit válku, ani vás nejdu obrat o peníze.
V ruce nesu olivovou ratolest a mé sdělení bude
mírumilovné.
- OLIVIE A přece jste projevil dosti hrubé způsoby. Kdo jste? 210
Co chcete?

- VIOLA The rudeness that hath appeared in me have I learned from my entertainment. What I am, and what I would, are as secret as maidenhead; to your ears, divinity, to any other's, profanation. 215
- OLIVIA Give us the place alone. We will hear this divinity.
Exeunt Maria and attendants.
Now, sir, what is your text?
- VIOLA Most sweet lady –
- OLIVIA A comfortable doctrine, and much may be said of it. Where lies your text? 220
- VIOLA In Orsino's bosom.
- OLIVIA In his bosom! In what chapter of his bosom?
- VIOLA To answer by the method, in the first of his heart.
- OLIVIA O, I have read it. It is heresy. Have you no more to say? 225
- VIOLA Good madam, let me see your face.
- OLIVIA Have you any commission from your lord to negotiate with my face? You are now out of your text. But we will draw the curtain and show you the picture.
Unveiling.
Look you, sir, such a one I was this present. Is't not well done? 230
- VIOLA Excellently done, if God did all.
- OLIVIA 'Tis in grain, sir; 'twill endure wind and weather.
- VIOLA 'Tis beauty truly blent, whose red and white Nature's own sweet and cunning hand laid on. 235
Lady, you are the cruell'st she alive,
If you will lead these graces to the grave
And leave the world no copy.
- OLIVIA O, sir, I will not be so hard-hearted; I will give out divers schedules of my beauty. It shall be inventoried, and every particle and utensil labelled to my will: as, item, two lips, indifferent red; item, two grey eyes, with lids to them; item, one neck, one chin, and so forth. Were you sent hither to praise me? 245
- VIOLA I see you what you are, you are too proud; But, if you were the devil, you are fair. My lord and master loves you. O, such love

- VIOLA Mé hrubé způsoby odpovídají hrubému přijetí, jakého se mi u vás dostalo. A kdo jsem a co chci, je, slečno, tajemství svaté jak panenství. Mohu jím oblažit pouze váš sluch, abych ho neznectil v uších jiných. 215
- OLIVIE Nechte nás o samotě. Nechám se tedy oblažit.
Odejdou Marie a sloužící.
Tak spusťte, pane, svůj proslov.
- VIOLA Nejsladší slečno –
- OLIVIE Začíná to až moc sladce a něco mi to připomíná. Odkud jste svůj proslov opsal? 220
- VIOLA Z nitra vévody Orsina.
- OLIVIE Z nitra! Z jaké kapitoly jeho nitra?
- VIOLA Hned z té první. Z jeho srdce.
- OLIVIE Zná. Mezi námi, je to škvár. Nic lepšího nemáte? 225
- VIOLA Slečno, mohu vidět vaši tvář?
- OLIVIE Váš pán vás pověřil, abyste jednal i s mou tváří? Mám pocit, že jste vypadl z role. No dobře, zvedneme oponu a ukážeme vám obrázek.
Odkryje závoj.
Tak prosím, pane, toto jsem já tady a teď. Co říkáte provedení? 230
- VIOLA Výtečné, pokud je to vše pouze dílo boží.
- OLIVIE Přírodní barvy, pane. Mrazu i dešti odolné.
- VIOLA Poctivá krása. Nach i běl jsou pravé, jak dokáže to pouze příroda. 235
Slečno, jste krutá, pokud hodláte své půvaby si odnést do hrobu
a nezanechat světu kopii.
- OLIVIE Ale kdež, pane, tak nepřející nejsem. Sepíšu katalog všech svých krás a odkážu je světu v poslední vůli. Takže co tu máme: párek rtů barvy spíše červené, dvě oči barvy šedé s příslušnými víčky, jedna šije, jedna brada a tak dále. Poslali vás, abyste mě odhadl? 245
- VIOLA Je zjevné, jaká jste: hrdá a pyšná. Což nevadí, neboť jste velmi krásná. Můj pán vás miluje. A jeho lásce

- Could be but recompensed, though you were crown'd
The nonpareil of beauty!
- OLIVIA How does he love me? 250
- VIOLA With adorations, fertile tears,
With groans that thunder love, with sighs of fire.
- OLIVIA Your lord does know my mind; I cannot love him.
Yet I suppose him virtuous, know him noble,
Of great estate, of fresh and stainless youth; 255
In voices well divulged, free, learn'd and valiant;
And in dimension and the shape of nature
A gracious person, but yet I cannot love him.
He might have took his answer long ago.
- VIOLA If I did love you in my master's flame, 260
With such a suffering, such a deadly life,
In your denial I would find no sense;
I would not understand it.
- OLIVIA Why, what would you?
- VIOLA Make me a willow cabin at your gate,
And call upon my soul within the house; 265
Write loyal cantons of contemned love
And sing them loud even in the dead of night;
Halloo your name to the reverberate hills
And make the babbling gossip of the air
Cry out 'Olivia!' O, You should not rest 270
Between the elements of air and earth,
But you should pity me!
- OLIVIA You might do much.
What is your parentage?
- VIOLA Above my fortunes, yet my state is well.
I am a gentleman.
- OLIVIA Get you to your lord; 275
I cannot love him. Let him send no more;
Unless, perchance, you come to me again
To tell me how he takes it. Fare you well.
I thank you for your pains. Spend this for me.
- VIOLA I am no fee'd post, lady; keep your purse. 280
My master, not myself, lacks recompense.
Love make his heart of flint that you shall love;
And let your fervour, like my master's, be
Placed in contempt! Farewell, fair cruelty.
Exit.

- se neubrání ani krasavice,
nad jakou není!
- OLIVIE Jak mě miluje? 250
- VIOLA Moc. Brečí, skučí, láskou hromuje
a vzdychá, až se hory zelenají.
- OLIVIE Můj názor zná. Nic k němu necítím.
Já věřím, že je ctnostný, vím, že je 255
vznešený, mladý, krásný, bohatý.
Má dobrou pověst, je prý vzdělaný
i odvážný a vůbec skvělý člověk.
Bohužel ale já ho nemiluji,
už se s tím mohl dávno vyrovnat.
- VIOLA Kdybych vás miloval a jak můj pán 260
živořil v mukách na smrt nešťastný,
nesmířil bych se s vaším odmítáním,
nechápal bych ho.
- OLIVIE A co byste dělal?
- VIOLA Před vaším domem bych si z proutí splet
chýši a z ní svou lásku k sobě zval, 265
psal písně o zoufalém milování
a do noci je zpíval z plných plic.
Volal bych k horám vaše jméno, jímž
by rozezněl se klebetivý vzduch,
až ze všech stran by znělo: „Olivia!“ 270
Pošťval bych všechny živly proti vám,
dokud byste se neslitovala!
- OLIVIE Vy ano.
Kdo jste?
- VIOLA Býval jsem na tom líp. Však zle se nemám.
Jsem šlechtic.
- OLIVIE Vévodovi vyřidíte, 275
ať za mnou nikoho už neposílá.
Nemiluji ho. Leda byste přišel
vy říct mi, jak to nese. Na shledanou.
Dík za námahu. To je od cesty.
- VIOLA Spropitné neberu, nechte si to. 280
Ne já, můj pán si žádá odměnu.
Až vy se jednou zamilujete,
kéž poznáte též, co je pohrdání
a nepřístupnost. Sbohem, krutá paní.
Odejde.

- OLIVIA 'What is your parentage?' 285
 'Above my fortunes, yet my state is well.
 I am a gentleman.' I'll be sworn thou art.
 Thy tongue, thy face, thy limbs, actions and spirit,
 Do give thee five-fold blazon. Not too fast. Soft, soft!
 Unless the master were the man. How now! 290
 Even so quickly may one catch the plague?
 Methinks I feel this youth's perfections
 With an invisible and subtle stealth
 To creep in at mine eyes. Well, let it be.
 What ho, Malvolio!
Enter Malvolio.
- MALVOLIO Here, madam, at your service. 295
- OLIVIA Run after that same peevish messenger,
 The county's man. He left this ring behind him,
 Would I or not. Tell him I'll none of it.
 Desire him not to flatter with his lord,
 Nor hold him up with hopes; I am not for him. 300
 If that the youth will come this way tomorrow,
 I'll give him reasons for't. Hie thee, Malvolio.
- MALVOLIO Madam, I will.
Exit.
- OLIVIA I do I know not what, and fear to find 305
 Mine eye too great a flatterer for my mind.
 Fate, show thy force. Ourselves we do not owe;
 What is decreed must be, and be this so.
Exit.

- OLIVIE „Kdo jste?“ 285
 „Býval jsem na tom líp. Však zle se nemám.
 Jsem šlechtic.“ To jsi. Jistě. Tvoje řeč,
 tvé chování, tvůj důvtip, tvoje tvář
 to pětkrát potvrzují. Zvolna! Klid!
 Škoda že nejsi ty tvůj pán! Už dost! 290
 Copak se lze tak rychle nakazit?
 Cítím, jak se mi neviditelně
 dostává do očí a pod kůži
 ten jeho skvostný obraz. No tak dobře.
 Malvolio!
Vystoupí Malvolio.
- MALVOLIO Volala jste mě, slečno? 295
- OLIVIE Dohoňte toho nezdrořáka, jehož
 sem poslal vévoda. Proti mé vůli
 tu nechal prsten. Vraťte mu ho zpět.
 A vyřídte mu, aby vyřídil
 vévodovi, že nemá naději. 300
 Pokud ten mladík zítra ráno přijde,
 všechno mu vysvětlím. Pospěšte za ním!
- MALVOLIO Jak přejete si, madam.
Odejde.
- OLIVIE Nevím, co dělám a co bude dál, 305
 když můj zrak zrádně rozum obelhal.
 Svěřím se osudu a vyšší moci,
 pak stane se, co má, ať chci či nechci.
Odejde.

ACT II.

SCENE 1. THE SEACOAST.

Enter Antonio and Sebastian.

- ANTONIO Will you stay no longer? Nor will you not that I go
with you?
- SEBASTIAN By your patience, no. My stars shine darkly over
me; the malignancy of my fate might perhaps
distemper yours. Therefore I shall crave of you your 5
leave that I may bear my evils alone. It were a bad
recompense for your love, to lay any of them on you.
- ANTONIO Let me yet know of you whither you are bound.
- SEBASTIAN No, sooth, sir. My determinate voyage is mere
extravagancy. But I perceive in you so excellent 10
a touch of modesty, that you will not extort from
me what I am willing to keep in; therefore it charges
me in manners the rather to express myself.
You must know of me then, Antonio, my name is
Sebastian, which I called Roderigo. My father was 15
that Sebastian of Messaline, whom I know you have
heard of. He left behind him myself and a sister,
both born in an hour. If the heavens had been
pleased, would we had so ended! But you, sir,
altered that; for some hour before you took me 20
from the breach of the sea was my sister drowned.
- ANTONIO Alas the day!
- SEBASTIAN A lady, sir, though it was said she much resembled
me, was yet of many accounted beautiful. But,
though I could not with such estimable wonder 25
overfar believe that, yet thus far I will boldly
publish her; she bore a mind that envy could not but
call fair. She is drowned already, sir, with salt
water, though I seem to drown her remembrance
again with more. 30
- ANTONIO Pardon me, sir, your bad entertainment.

JEDNÁNÍ II.

SCÉNA 1. NA POBŘEŽÍ.

Vystoupí Antonio a Sebastian.

- ANTONIO Víc už se nezdržíte? A opravdu nechcete, abych
vás doprovodil?
- SEBASTIAN Nejde to, nezlobte se. Hvězdy se spikly proti
mně a já bych nerad, aby se moje potíže přenesly
na vás. Proto vás prosím, teď se rozlučme. Svému 5
osudu musím čelit sám. Špatně bych se vám odvděčil
za vaši laskavost, kdybych vám přinesl smůlu.
- ANTONIO Aspoň mi řekněte, kam máte namířeno.
- SEBASTIAN Sám nevím. Mým cílem je nazdarbůh putovat
po světě. Ale protože jste, jak vidím, natolik slušný, 10
že se mě nevyptáváte na věci, které bych si radši
nechal pro sebe, dobré vychování mě nutí říct
vám všechno. Abyste tedy věděl, Antonio, mé pravé
jméno je Sebastian, ne Roderigo, jak jsem vám říkal.
Můj otec byl Sebastian z Messaliny, o kterém jste 15
jistě slyšel. Zanechal po sobě mě a mou sestru.
Oba jsme se narodili ve stejnou hodinu a nebesa
chtěla, abychom i ve stejnou hodinu zemřeli.
Kéž by se tak stalo! Ale vy jste tomu zabránil
a vytáhl jste mě z vln jen chvíli nato, co má sestra 20
v moři utonula.
- ANTONIO Proboha!
- SEBASTIAN Říkalo se o ní, že je výjimečně krásná, i když se mi
prý velice podobala. Já můžu těžko říct, jestli 25
ta chvála byla přehnaná nebo ne, ale vím
určitě a budu vždycky směle tvrdit, že její duše
byla nejkrásnější na světě. Teď mi ji vzalo moře
a mně nezbyvá než k té záplavě slaných vod
přidávat další slané proudy a uctívat pláčem její
památku. 30
- ANTONIO A já vás přijal tak uboze. Omlouvám se za to.

SEBASTIAN O good Antonio, forgive me your trouble.
 ANTONIO If you will not murder me for my love, let me be your servant.
 SEBASTIAN If you will not undo what you have done, that is, 35
 kill him whom you have recovered, desire it not.
 Fare ye well at once. My bosom is full of kindness,
 and I am yet so near the manners of my mother, that
 upon the least occasion more mine eyes will tell tales
 of me. I am bound to the Count Orsino's court. 40
 Farewell.
Exit.
 ANTONIO The gentleness of all the gods go with thee!
 I have many enemies in Orsino's court,
 Else would I very shortly see thee there. 45
 But, come what may, I do adore thee so,
 That danger shall seem sport, and I will go.
Exit.

SCENE 2.
A STREET.

Enter Viola, Malvolio following.

MALVOLIO Were not you even now with the Countess Olivia?
 VIOLA Even now, sir; on a moderate pace I have since
 arrived but hither.
 MALVOLIO She returns this ring to you, sir. You might have
 saved me my pains, to have taken it away yourself. 5
 She adds, moreover, that you should put your lord
 into a desperate assurance she will none of him;
 and one thing more, that you be never so hardy to
 come again in his affairs, unless it be to report
 your lord's taking of this. Receive it so. 10
 VIOLA She took the ring of me. I'll none of it.
 MALVOLIO Come, sir, you peevishly threw it to her; and her
 will is, it should be so returned. If it be worth
 stooping for, there it lies in your eye; if not, be
 it his that finds it. 15
Exit.

SEBASTIAN Antonio, to já se vám omlouvám za všechny potíže.
 ANTONIO Zabte mě, jestli mi teď nedovolíte, abych se stal
 vaším sluhou.
 SEBASTIAN Jestli nechcete zkazit, co jste napravil, 35
 a zabít toho, komu jste zachránil život,
 nechtějte to po mně. Teď se rozloučíme.
 Přiznám se vám, že mi to vhání slzy do očí.
 Ale za to může moje matka, po níž jsem zdědil
 přespříliš měkké srdce. Jdu ke dvoru vévody Orsina. 40
 Sbohem.
Odejde.
 ANTONIO Doprovázej tě boží požehnání!
 Na dvoře vévody mám nepřítele,
 jinak bych přišel brzy za tebou.
 Taky že půjdu! Mám tě tolik rád, 45
 že přestávám se sám o sebe bát.
Odejde.

SCÉNA 2.
NA ULICI.

Vystoupí Viola, za ní Malvolio.

MALVOLIO Nebyl jste právě teď u hraběnky Olivie?
 VIOLA Právě teď jsem tam byl a právě odtud jsem poté
 mírným krokem došel právě sem.
 MALVOLIO Vrací vám tenhle prsten, pane. Byl byste mě
 ušetřil námahy, kdybyste si ho býval odnesl sám. 5
 Dále vám vzkazuje, že můžete svého pána
 zdrtit sdělením, že ona s ním nechce nic mít,
 a kromě toho vám mám vyřídít, abyste už za ní
 nikdy nechodil, leda byste jí přišel říct, jak to
 váš pán nese. To je všechno. 10
 VIOLA Jestli si ode mne vzala prsten, ať si ho nechá!
 MALVOLIO To mi neříkejte, pane. Hrubě jste jí ho hodil k nohám
 a já vám ho mám stejným způsobem vrátit. Pokud se
 pro něj sehnete, tady leží, pokud se pro něj nesehnete,
 ať si ho vezme ten, kdo ho tu najde. 15
Odejde.

VIOLA I left no ring with her. What means this lady?
 Fortune forbid my outside have not charm'd her!
 She made good view of me; indeed, so much,
 That sure methought her eyes had lost her tongue,
 For she did speak in starts distractedly. 20
 She loves me, sure; the cunning of her passion
 Invites me in this churlish messenger.
 None of my lord's ring! Why, he sent her none.
 I am the man. If it be so, as 'tis,
 Poor lady, she were better love a dream. 25
 Disguise, I see, thou art a wickedness,
 Wherein the pregnant enemy does much.
 How easy is it for the proper-false
 In women's waxen hearts to set their forms!
 Alas, our frailty is the cause, not we! 30
 For such as we are made of, such we be.
 How will this fadge? My master loves her dearly;
 And I, poor monster, fond as much on him;
 And she, mistaken, seems to dote on me.
 What will become of this? As I am man, 35
 My state is desperate for my master's love;
 As I am woman – now alas the day! –
 What thriftless sighs shall poor Olivia breathe!
 O time! Thou must untangle this, not I;
 It is too hard a knot for me to untie! 40
Exit.

SCENE 3.
OLIVIA'S HOUSE.

Enter Sir Toby Belch and Sir Andrew.

SIR TOBY Approach, Sir Andrew. Not to be abed after
 midnight is to be up betimes; and 'diluculo
 surgere', thou know'st –
 SIR ANDREW Nay, my troth, I know not. But I know, to be up
 late is to be up late. 5
 SIR TOBY A false conclusion. I hate it as an unfilled can.
 To be up after midnight and to go to bed then, is
 early. So that to go to bed after midnight is to go
 to bed betimes. Does not our life consist of the
 four elements? 10

VIOLA Já jí ten prsten nedala. Co chce?
 Chraň Bůh, abych ji okouzčila já!
 Opravdu, nespustila ze mě zrak.
 Byla jak zařezaná, a hned zas 20
 plácala páté přes deváté. Ano!
 Miluje mě a lstivě láká k sobě
 pomocí toho protivného posla.
 O prsten nejde! Žádný nedostala.
 Chce dostat mě. Je-li to tak, pak spíš 25
 ať chudák slečna miluje své sny.
 Teď vidím, jak jsou zrádné převleky,
 kdejaké zlo se za ně může skrýt.
 Jak snadno může zručný falešník
 tvarovat v hrsti ženské srdce z vosku!
 Což za to můžem, že jsme křehké? Ne! 30
 Z čeho jsme stvořeny, takové jsme.
 Jak tohle skončí? On miluje ji.
 Já, nešťastnice, jeho miluji.
 A ona omylem miluje mne.
 Co z toho vzejde? Jako mužský nemám 35
 u svého pána žádnou naději.
 A jako žena svádím Olivii
 k plané a zcela beznadějně touze.
 Jak složité se mi teď všechno zdá.
 Snad čas ten uzel jednou rozmotá. 40
Odejde.

SCÉNA 3.
V DOMĚ OLIVIE.

Vystoupí pan Tobiáš Brok a pan André.

TOBIÁŠ Jen pojdte, pane André. Kdo chodí spát
 až po půlnoci, ten chodí spát včas.
 To je známá věc –
 ANDRÉ A jakpak to? Já myslel, že po půlnoci je pozdě,
 nebo ne? 5
 TOBIÁŠ Uvažujete chybně. Jako když láhev poloplnou
 máte za poloprázdnou. Hodina popůlnoční je
 hodina časná, takže kdo jde spát po půlnoci,
 jde spát včas. Neskládá se snad náš život ze čtyř
 základních živlů? 10

SIR ANDREW	Faith, so they say; but I think it rather consists of eating and drinking.	
SIR TOBY	Thou'rt a scholar; let us therefore eat and drink. Marian, I say! A stoup of wine!	
	<i>Enter Clown.</i>	
SIR ANDREW	Here comes the fool, i' faith.	15
CLOWN	How now, my hearts! Did you never see the picture of 'we three'?	
SIR TOBY	Welcome, ass. Now let's have a catch.	
SIR ANDREW	By my troth, the fool has an excellent breast. I had rather than forty shillings I had such a leg, and so sweet a breath to sing, as the fool has. In sooth, thou wast in very gracious fooling last night, when thou spokest of Pigrogromitus, of the Vapians passing the equinoctial of Queubus. 'Twas very good, i' faith. I sent thee sixpence for thy leman. Hadst it?	20 25
CLOWN	I did impeticos thy gratillity; for Malvolio's nose is no whipstock. My lady has a white hand, and the Myrmidons are no bottle-ale houses.	
SIR ANDREW	Excellent! Why, this is the best fooling, when all is done. Now, a song.	30
SIR TOBY	Come on; there is sixpence for you. Let's have a song.	
SIR ANDREW	There's a testril of me too. If one knight give a –	
CLOWN	Would you have a love-song, or a song of good life?	
SIR TOBY	A love-song, a love-song.	35
SIR ANDREW	Ay, ay. I care not for good life.	
CLOWN	<i>(Sings)</i> O mistress mine, where are you roaming? O, stay and hear; your true love's coming, That can sing both high and low. Trip no further, pretty sweetening; Journeys end in lovers meeting, Every wise man's son doth know.	40
SIR ANDREW	Excellent good, i' faith.	
SIR TOBY	Good, good.	
CLOWN	<i>(Sings)</i> What is love? 'Tis not hereafter; Present mirth hath present laughter;	45

ANDRÉ	Říká se to, ale podle mě se skládá hlavně z jídla a pití.	
TOBIÁŠ	Jste hlava otevřená, pane. A proto, pojďme jíst a pít. Marjánko! Dones nám víno!	
	<i>Vystoupí Šašek.</i>	
ANDRÉ	Jde sem šašek.	15
ŠAŠEK	Dobrý den, miláckové moji. Jsem tady správně U dvou mamlasů?	
TOBIÁŠ	U tří, ty blumo. Můžeme si trojhlasně zapět.	
ANDRÉ	Za pět nebo za deset, jeho hlas to utáhne. Dal bych čtyřicet šilinků za to, kdybych měl jeho plíce. Co jste to včera při večeri maloval za trojúhelníčky na hodovní tabuli a plácal o nějaké Pikadorovic Bětě? A že prý se jí něco nad jejíma dvěma vyrovná něčemu nad tou její jednou. Ale fuj! Poslal jsem vám šesták pro vaši starou, aby jí tyhle vaše řeči nebyly líto.	20 25
ŠAŠEK	Ten mrzký peníz jsem si ponechal, aby pan Malvolio nevyčenal, jak něžnou dámu ležák položí.	
ANDRÉ	Výtečně! Moc vtipné, aspoň si myslím. Ale teď si zazpíváme tu naši.	30
TOBIÁŠ	Správně. Tady je šesták ode mě. A spustí!	
ANDRÉ	A tady je další ode mě. A taky spustí –	
ŠAŠEK	Chcete milostnou, anebo ze života?	
TOBIÁŠ	Jedině milostnou.	35
ANDRÉ	Ano. Ze života člověk nic nemá.	
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> Kam tě, má milá, nohy nesou? Zůstaň tu se mnou, jinde nejsou tak skvělí muži jako já. Zanech už svého putování, já ti o krásném milování písničku hezkou zazpívám.	40
ANDRÉ	Umí, ne?	
TOBIÁŠ	Ujde to.	
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> Co je to láska? Chvilé pouhá. Kdo se jí chopí, neostrouhá.	45

	What's to come is still unsure. In delay there lies no plenty; Then come kiss me, sweet and twenty, Youth's a stuff will not endure.	50
SIR ANDREW	A mellifluous voice, as I am true knight.	
SIR TOBY	A contagious breath.	
SIR ANDREW	Very sweet and contagious, i' faith.	
SIR TOBY	To hear by the nose, it is dulcet in contagion. But shall we make the welkin dance indeed? Shall we rouse the night-owl in a catch that will draw three souls out of one weaver? Shall we do that?	55
SIR ANDREW	An you love me, let's do't. I am dog at a catch.	
CLOWN	By'r lady, sir, and some dogs will catch well.	
SIR ANDREW	Most certain. Let our catch be, 'Thou knave.'	60
CLOWN	'Hold thy peace, thou knave,' knight? I shall be constrained in't to call thee knave, knight.	
SIR ANDREW	'Tis not the first time I have constrained one to call me knave. Begin, fool. It begins 'Hold thy peace.'	
CLOWN	I shall never begin if I hold my peace.	65
SIR ANDREW	Good, i' faith. Come, begin. <i>Catch sung.</i> <i>Enter Maria.</i>	
MARIA	What a caterwauling do you keep here! If my lady have not called up her steward Malvolio and bid him turn you out of doors, never trust me.	
SIR TOBY	My lady's a Cataian, we are politicians, Malvolio's a Peg-a-Ramsey, and 'Three merry men be we.' Am not I consanguineous? Am I not of her blood? Tillyvally! Lady! <i>(Sings)</i> 'There dwelt a man in Babylon, lady, lady!'	70
CLOWN	Beshrew me, the knight's in admirable fooling.	75
SIR ANDREW	Ay, he does well enough if he be disposed, and so do I too. He does it with a better grace, but I do it more natural.	
SIR TOBY	<i>(Sings)</i> 'O, the twelfth day of December –'	
MARIA	For the love o' God, peace!	80
	<i>Enter Malvolio.</i>	

	Proto ji nikdy nezmeškej! Okolky jsou jen pro legraci, otálením se mládí ztrácí. Tak obejmi mě a ráda měj!	50
ANDRÉ	Chytlavá písnička, jako že jsem rytíř.	
TOBIÁŠ	Zazpívaná chytlavým hlasem.	
ANDRÉ	A pronikavým.	
TOBIÁŠ	Jak ho tak nose m poslouchám, až moc pronikavým. Ale co! Pojdme to spustit na celé kolo! Sladíme své hlasy v kánonu a rozezvučme nebe, až probudíme ze snů sýčky! Co vy na to?	55
ANDRÉ	Já moc rád. Kánony žeru.	
ŠAŠEK	A znáte nějaký obzvlášť chutný?	
ANDRÉ	Určitě. Zazpívejme si: „Darebáku“.	60
ŠAŠEK	Myslíte: „Drž hubu, darebáku!“ Ale to se mi bude příčít, říkat vám darebáku, rytíři.	
ANDRÉ	Nebude to ani poprvé, ani naposled, co mi tak někdo říká. Tak začni, šašku. „Drž hubu!“	
ŠAŠEK	Jak mám začít, když mám držet hubu?	65
ANDRÉ	Ale, no tak! Raz dva tři. <i>Zpívají kánon.</i> <i>Vystoupí Marie.</i>	
MARIE	Co je to tu za kravál? Jestli jste tímhle neprobudili madam a jestli na vás co nevidět nepošle správce Malvolia, aby vás vypráskal ze dveří, pak teda nevím.	
TOBIÁŠ	Tak já ti to povím. My jsme práskaní, Malvolio je práskač a madam zazpíváme: „Tři tamboři“. Copak nejsem její přízeň? Copak nejsem její krev? Ratatata bum! Madam! <i>(Zpívá)</i> „Žil jednou v Babyloně jeden pán, madam!“	70
ŠAŠEK	Pan rytíř je šašek nad šašky.	75
ANDRÉ	To jo, ale musí být v náladě, a to já taky. On má sice při tom šaškování větší šmrnc, ale já mám zase větší přirozenost.	
TOBIÁŠ	<i>(Zpívá)</i> „Dvanáctého prosince –“	
MARIE	Proboha, mlčte! <i>Vystoupí Malvolio.</i>	80

MALVOLIO	My masters, are you mad? Or what are you? Have ye no wit, manners, nor honesty, but to gabble like tinkers at this time of night? Do ye make an alehouse of my lady's house, that ye squeak out your coziers' catches without any mitigation or remorse of voice? Is there no respect of place, persons, nor time in you?	85
SIR TOBY	We did keep time, sir, in our catches. Sneek up!	
MALVOLIO	Sir Toby, I must be round with you. My lady bade me tell you, that, though she harbours you as her kinsman, she's nothing allied to your disorders. If you can separate yourself and your misdemeanors, you are welcome to the house; if not, an it would please you to take leave of her, she is very willing to bid you farewell.	90
SIR TOBY	<i>(Sings)</i> 'Farewell, dear heart, since I must needs be gone.'	
MARIA	Nay, good Sir Toby.	
CLOWN	<i>(Sings)</i> His eyes do show his days are almost done.	
MALVOLIO	Is't even so?	
SIR TOBY	<i>(Sings)</i> But I will never die.	100
CLOWN	<i>(Sings)</i> Sir Toby, there you lie.	
MALVOLIO	This is much credit to you.	
SIR TOBY	<i>(Sings)</i> Shall I bid him go?	
CLOWN	<i>(Sings)</i> What an if you do?	
SIR TOBY	<i>(Sings)</i> Shall I bid him go, and spare not?	105
CLOWN	<i>(Sings)</i> O no, no, no, no, you dare not.	
SIR TOBY	Out o' tune, sir. Ye lie. Art any more than a steward? Dost thou think, because thou art virtuous, there shall be no more cakes and ale?	
CLOWN	Yes, by Saint Anne, and ginger shall be hot i' the mouth too.	110
SIR TOBY	Thou'rt i' the right. Go, sir, rub your chain with crumbs. A stoup of wine, Maria!	
MALVOLIO	Mistress Mary, if you prized my lady's favour at any thing more than contempt, you would not give means for this uncivil rule. She shall know of it, by this hand. <i>Exit.</i>	
MARIA	Go shake your ears.	

MALVOLIO	Pánové, zbláznili jste se nebo co? Kde jsou vaše způsoby, kde je vaše čest, kde je vaše slušnost, že tady uprostřed noci vyvádíte jako vandráci? Proč děláte z domu mé paní hospodu a na plné kolo tu vyříváte tyhle sprosté halekačky? Copak nevíte, kolik je hodin? Ztratili jste pojem o místě a času? Neberete ohled na lidi a schází vám takt?	85
TOBIÁŠ	Takt nám neschází! Držíme ho báječně! Zmiz!	
MALVOLIO	Pane Tobiaši, povím vám to na rovinu. Milostivá slečna vám po mně vzkazuje, že jako příbuzného si vás sice váží, ale jako opilce už vás má víc než dost. Pokud ukážete své chování, jste v tomto domě vždy vítán, pokud ne, pak bude pro vás nejlepší, abyste od nás odešel, a jí nezbude než vám dát s potěšením své sbohem.	90
TOBIÁŠ	<i>(Zpívá)</i> „Sbohem mi dá panenka má!“	
MARIE	No tak, pane Tobiaši.	
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> A pak zaklepe bačkorama!	
MALVOLIO	Tak vy nepřestanete?	
TOBIÁŠ	<i>(Zpívá)</i> Ne! Já budu věčně žít na tomhle světě!	100
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> Pane Tobiaši, zase lžete.	
MALVOLIO	Že se nestydíte.	
TOBIÁŠ	<i>(Zpívá)</i> Co když ho vypráskám ven?	
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> Bičem či pometlem?	
TOBIÁŠ	<i>(Zpívá)</i> Já ho šetřit nebudu.	105
ŠAŠEK	<i>(Zpívá)</i> To byste měl ostudu!	
TOBIÁŠ	Nám že schází takt? Blbost! Ty slouho! Ty si myslíš, že když ty jsi ctnostnej správce, my přestaneme pít pivo a jíst preclíky?	
ŠAŠEK	To zrovna! Když na to přijde, prolijeme si hrdlo i něčím ostřejším.	110
TOBIÁŠ	Správně. Odejděte, pane správce, nás nespravíte. Mariano, víno sem!	
MALVOLIO	Paní Marie, já žasnu, jak málo dbáte o dobro naší paní, že dovolíte, aby se tu děly takové nepřístojnosti. Ale ona se to doví. <i>Odejde.</i>	115
MARIE	Trhni si nohou.	

SIR ANDREW	'Twere as good a deed as to drink when a man's a-hungry, to challenge him the field, and then to break promise with him and make a fool of him.	120
SIR TOBY	Do't, knight. I'll write thee a challenge; or I'll deliver thy indignation to him by word of mouth.	
MARIA	Sweet Sir Toby, be patient for tonight. Since the youth of the count's was today with thy lady, she is much out of quiet. For Monsieur Malvolio, let me alone with him. If I do not gull him into a nayword, and make him a common recreation, do not think I have wit enough to lie straight in my bed. I know I can do it.	125
SIR TOBY	Possess us, possess us. Tell us something of him.	130
MARIA	Marry, sir, sometimes he is a kind of puritan.	
SIR ANDREW	O, if I thought that I'd beat him like a dog!	
SIR TOBY	What, for being a puritan? Thy exquisite reason, dear knight?	
SIR ANDREW	I have no exquisite reason for't, but I have reason good enough.	135
MARIA	The devil a puritan that he is, or any thing constantly, but a time-pleaser; an affectioned ass, that cons state without book and utters it by great swarths; the best persuaded of himself, so crammed, as he thinks, with excellencies, that it is his grounds of faith that all that look on him love him; and on that vice in him will my revenge find notable cause to work.	140
SIR TOBY	What wilt thou do?	145
MARIA	I will drop in his way some obscure epistles of love, wherein, by the colour of his beard, the shape of his leg, the manner of his gait, the expressure of his eye, forehead, and complexion, he shall find himself most feelingly personated. I can write very like my lady your niece. On a forgotten matter we can hardly make distinction of our hands.	150
SIR TOBY	Excellent! I smell a device.	
SIR ANDREW	I have't in my nose too.	
SIR TOBY	He shall think, by the letters that thou wilt drop, that they come from my niece, and that she's in love with him.	155

ANDRÉ	Jako je dobré se napít, když má člověk hlad, tak by bylo dobré vyzvat toho pána na souboj a pak tam nepřijít a dokonale ho tím zsměšnit.	120
TOBIÁŠ	Udělejte to, rytíři, já vám sepišu peprnou výzvu nebo ho půjdu osobně vaším jménem urazit.	
MARIE	Drahý pane Tobiáši, prosím vás, dnes večer už nic nedělejte. Od chvíle, co byl za paní ten mladík od vévody, je celá tumpachová. Pokud jde o pana Malvolia, o něj se postarám sama. Tak ho zjančím, že nebude vědět, čím je a co se s ním děje. Jestli se mi to nepovede, můžete si o mně myslet, že netrefím do vlastní pošty. Já vím, jak na něj!	125
TOBIÁŠ	Pouč nás, děvče.	130
MARIE	Víte, jak rád káže o mravních zásadách.	
ANDRÉ	Já ho za to rád zmlátím jako psa!	
TOBIÁŠ	A za co? Že káže o mravních zásadách? Máte pro to nějaký faktický důvod?	
ANDRÉ	Faktický důvod pro to sice nemám, ale rád to udělám i z jiných důvodů.	135
MARIE	Jenže on sám se moc mravně nechová. A zásady mění, jak se mu to zrovna hodí. Je to nabubřelý osel, co si nabífoval pár mouder a teď jich má plnou hubu. Myslí si, že tím lidi oslní, protože sám sebe považuje za největšího mudrce na světě, před kterým každý padne na zadek a bude ho milovat. A tak mě napadlo, jak by se mu tahle neřest mohla náramně vymstít.	140
TOBIÁŠ	Co chceš udělat?	145
MARIE	Narafičím mu do cesty pár milostných psaníček, ve kterých budu tak velebit adresátova lýtka, barvu jeho vousů, způsob jeho chůze, jiskru v jeho oku, jeho čelo, bradu a pleť, že Malvolio v tom popise odhalí sám sebe. Mám velice podobný rukopis jako moje paní, takže na nějaké zatoulané poznámce často nepoznámé, která z nás to psala.	150
TOBIÁŠ	Krásné! Čuju v tom podraz.	
ANDRÉ	I mně to jde pod nos.	
TOBIÁŠ	On si podle těch psaníček bude myslet, že mu je napsala má neteř a že je do něho zamilovaná.	155

MARIA My purpose is, indeed, a horse of that colour.
 SIR ANDREW And your horse now would make him an ass.
 MARIA Ass, I doubt not. 160
 SIR ANDREW O, 'twill be admirable!
 MARIA Sport royal, I warrant you. I know my physic will
 work with him. I will plant you two, and let the
 fool make a third, where he shall find the letter.
 Observe his construction of it. For this night, to 165
 bed, and dream on the event. Farewell.
Exit.
 SIR TOBY Good night, Penthesilea.
 SIR ANDREW Before me, she's a good wench.
 SIR TOBY She's a beagle, true-bred, and one that adores me.
 What o' that? 170
 SIR ANDREW I was adored once too.
 SIR TOBY Let's to bed, knight. Thou hadst need send for
 more money.
 SIR ANDREW If I cannot recover your niece, I am a foul way out.
 SIR TOBY Send for money, knight. If thou hast her not i'
 the end, call me cut. 175
 SIR ANDREW If I do not, never trust me,
 take it how you will.
 SIR TOBY Come, come, I'll go burn some sack; 'tis too late
 to go to bed now. Come, knight; come, knight. 180
Exeunt.

SCENE 4.

DUKE ORSINO'S PALACE.

Enter Duke Orsino, Viola, Curio, and others.

ORSINO Give me some music. Now, good morrow, friends.
 Now, good Cesario, but that piece of song,
 That old and antique song we heard last night.
 Methought it did relieve my passion much,
 More than light airs and recollected terms 5
 Of these most brisk and giddy-paced times.
 Come, but one verse.

MARIE Udeřil jste hřebík na hlavičku.
 ANDRÉ A vaše hlavička udělá z něho ťululum.
 MARIE O tom nepochybujte. 160
 ANDRÉ Už se na to moc těším!
 MARIE Bude to švanda, to vám zaručuju. Tohle
 na něho určitě zabere. Vy dva – a šašek jako třetí –
 se schováte tam, kde to psaníčko pohodím,
 takže uvidíte, jak se na to bude tvářit. Teď už 165
 jděte do hajan, a ať se vám o tom zdá. Dobrou noc!
Odejde.
 TOBIÁŠ Dobrou noc, moje drahá Amazonko.
 ANDRÉ Podle mě je to prima baba.
 TOBIÁŠ Je jako čistokrevná doga ze skvělého vrhu
 a mě přímo zbožňuje. Ale co já s tím? 170
 ANDRÉ Mě taky jednou jedna nepřímo zbožňovala.
 TOBIÁŠ Jdeme spát, rytíři. Musíte ale poslat pro další
 hotovost.
 ANDRÉ Jestli nezískám vaši neteř, můžu jít po žebrotě.
 TOBIÁŠ Pošlete pro prachy, rytíři. A jestli ji nedostanete, 175
 tak mě zavrhněte.
 ANDRÉ Jestli ji nedostanu, tak za sebe neručím.
 A rozumějte tomu, jak chcete.
 TOBIÁŠ Pojdme, uděláme si svařáček. Už je moc pozdě
 na to jít spát. Pojdme, rytíři! Pojdme! 180
Odejdou.

SCÉNA 4.

V PALÁCI VÉVODY ORSINA.

Vystoupí vévoda Orsino, Viola, Curio a další.

ORSINO Zahrajte něco. Dobré ráno, páni.
 Cesario, ať zahrají mi zas
 tu starodávnou píseň jako včera.
 Zvedla mi náladu o mnoho víc
 nežli ty módní plytké popěvky, 5
 v kterých si hoví uspěchaný dnešek.
 Alespoň jednu sloku.

CURIO	He is not here, so please your lordship that should sing it.	
ORSINO	Who was it?	10
CURIO	Feste, the jester, my lord; a fool that the lady Olivia's father took much delight in. He is about the house.	
ORSINO	Seek him out, and play the tune the while. <i>Exit Curio.</i> <i>Music plays.</i>	
	Come hither, boy. If ever thou shalt love, In the sweet pangs of it remember me. For such as I am all true lovers are, Unstaid and skittish in all motions else, Save in the constant image of the creature That is beloved. How dost thou like this tune?	15 20
VIOLA	It gives a very echo to the seat Where Love is throned.	
ORSINO	Thou dost speak masterly. My life upon't, young though thou art, thine eye Hath stay'd upon some favour that it loves. Hath it not, boy?	
VIOLA	A little, by your favour.	25
ORSINO	What kind of woman is't?	
VIOLA	Of your complexion.	
ORSINO	She is not worth thee, then. What years, i' faith?	
VIOLA	About your years, my lord.	
ORSINO	Too old by heaven. Let still the woman take An elder than herself, so wears she to him, So sways she level in her husband's heart. For, boy, however we do praise ourselves, Our fancies are more giddy and unfirm, More longing, wavering, sooner lost and worn, Than women's are.	30
VIOLA	I think it well, my lord.	35
ORSINO	Then let thy love be younger than thyself, Or thy affection cannot hold the bent; For women are as roses, whose fair flower Being once display'd, doth fall that very hour.	
VIOLA	And so they are. Alas, that they are so; To die, even when they to perfection grow!	40

CURIO	Ten, co ji včera zpíval, tady není, Milosti.	
ORSINO	Kdo to byl?	10
CURIO	August, ten šašek, jehož svého času míval rád otec slečny Olivie. Je tady někde v domě.	
ORSINO	Najdi ho a vy to hrajte beze slov. <i>Odejde Curio.</i> <i>Hraje hudba.</i>	
	Pojď sem. Budeš-li někdy milovat zoufalou láskou, na mě vzpomeň, chlapče. Zamilovaný nemá v ničem stání, bloumá a těká, nic ho neteší, jen upírá se k obrazu své modly. Jak se ti zamlouvá ta melodie?	15 20
VIOLA	Jako by se v ní ozývalo vše, co dělá lásku láskou.	
ORSINO	Řek's to přesně. Jsi sice ještě mladý, ale krk bych vsadil na to, žeš už poznal ženu. Je to tak?	
VIOLA	Ano, jednu ženu znám.	25
ORSINO	Jak vypadá tvá láska?	
VIOLA	Jako vy.	
ORSINO	Není tě hodna. Kolik je jí let?	
VIOLA	Asi tak jak vám, Milosti.	
ORSINO	To je moc stará. Žena musí být mladší než manžel, nechat se jím vést a držet jeho srdce na uzdě. Protože, chlapče, nejsme všichni svatí, my muži máme křehčí povahu, jsme přelétavější a rozmarnější, nežli jsou ženy.	30
VIOLA	To já dobře vím.	35
ORSINO	Proto bys měl mít mladší milenku, jinak tvá láska brzy uvadne. Ženy jsou jako růže, kvetou krátce, oslní a hned začnou krásu ztrácet.	
VIOLA	Bohužel je to tak, že krásné ženy jsou ke smrti a zkáze předurčeny!	40

Enter Curio and Clown.

ORSINO O, fellow, come, the song we had last night.
Mark it, Cesario, it is old and plain;
The spinsters and the knitters in the sun
And the free maids that weave their thread with bones
Do use to chant it. It is silly sooth,
And dallies with the innocence of love,
Like the old age.

CLOWN Are you ready, sir?

ORSINO Ay; prithee, sing. 50

Music.

CLOWN *(Sings)*
Come away, come away, death,
And in sad cypress let me be laid.
Fly away, fly away, breath;
I am slain by a fair cruel maid.
My shroud of white, stuck all with yew, 55
O, prepare it!
My part of death, no one so true
Did share it.
Not a flower, not a flower sweet
On my black coffin let there be strown. 60
Not a friend, not a friend greet
My poor corpse, where my bones shall be thrown.
A thousand thousand sighs to save,
Lay me, O, where
Sad true lover never find my grave 65
To weep there!

ORSINO There's for thy pains. *(Gives him money)*

CLOWN No pains, sir. I take pleasure in singing, sir.

ORSINO I'll pay thy pleasure then.

CLOWN Truly, sir, and pleasure will be paid, one time or
another. 70

ORSINO Give me now leave to leave thee.

CLOWN Now, the melancholy god protect thee; and the
tailor make thy doublet of changeable taffeta, for
thy mind is a very opal. I would have men of such 75
constancy put to sea, that their business might be
every thing and their intent every where; for that's
it that always makes a good voyage of nothing.
Farewell.

Vystoupí Curio a Šašek.

ORSINO Příteli, zazpívej nám tu co včera.
Uslyšíš, Cesario, starou píseň,
kterou si kdysi pěly přadleny 45
a zpívají ji při paličkování
děvčata dodnes. Je dost prostoduchá,
protože zpívá o nevinné lásce,
kterou už dnešek nezná.

ŠAŠEK Milosti, můžu?

ORSINO Prosim tě, spust'. 50

Hudba.

ŠAŠEK *(Zpívá)*
Pojď si mě, smrti, rychle vzít,
už nechci milovat,
mně krutá láska vzala klid,
chci pod cypřišem spát. 55
Na bílý rubáš sypte mi
jen listí spadané,
loučím se s rolí poslední,
zapomeňte na mne.
Nehažte květy, prosím vás,
na černou rakev mou, 60
já nejsem zvědav na aplaus,
mé kosti splynou s tmou.
Tisíců vzdechů truchlících
se předem a rád vzdám,
za všechny láskou hynoucí 65
chci zemřít jen já sám!

ORSINO Tady máš za námahu. *(Dává mu peníze)*

ŠAŠEK Já se nenamáhal, pane. Já zpívám rád.

ORSINO Tak ti zaplatím za tvé potěšení.

ŠAŠEK Za potěšení zaplatí každý, pane, 70
dřív nebo později.

ORSINO A teď už mi dovol, abych ti dovolil odejít.

ŠAŠEK Kéž tě chrání bůh melancholie a kéž tvůj krejčí
ti ušije kabát tak pestrý, aby odrážel všechny tvé 75
náladý, neboť tvá hlava je pravý kaleidoskop citů.
Člověka jako ty bych poslal na objevitelskou výpravu
přes moře, neboť tvé záměry a spády jsou stejně
bezbřehé a tvé kolosální objevy stejně nicotné.
Sbohem.

	<i>Exit.</i>	
ORSINO	Let all the rest give place. <i>Exeunt Curio and attendants.</i>	
	Once more, Cesario,	80
	Get thee to yond same sovereign cruelty. Tell her, my love, more noble than the world, Prizes not quantity of dirty lands. The parts that fortune hath bestow'd upon her, Tell her, I hold as giddily as fortune.	85
	But 'tis that miracle and queen of gems That nature pranks her in attracts my soul.	
VIOLA	But if she cannot love you, sir?	
ORSINO	I cannot be so answer'd.	
VIOLA	Sooth, but you must. Say that some lady, as perhaps there is, Hath for your love a great a pang of heart As you have for Olivia. You cannot love her. You tell her so. Must she not then be answer'd?	90
ORSINO	There is no woman's sides Can bide the beating of so strong a passion As love doth give my heart; no woman's heart So big to hold so much; they lack retention Alas, their love may be call'd appetite, No motion of the liver, but the palate, That suffer surfeit, cloyment and revolt.	95
	But mine is all as hungry as the sea, And can digest as much. Make no compare Between that love a woman can bear me And that I owe Olivia.	100
VIOLA	Ay, but I know –	
ORSINO	What dost thou know?	105
VIOLA	Too well what love women to men may owe. In faith, they are as true of heart as we. My father had a daughter loved a man, As it might be, perhaps, were I a woman, I should your lordship.	
ORSINO	And what's her history?	110
VIOLA	A blank, my lord. She never told her love, But let concealment, like a worm i' the bud, Feed on her damask cheek. She pined in thought, And with a green and yellow melancholy	

	<i>Odejde.</i>	
ORSINO	Jděte pryč všichni. <i>Odejdou Curio a sloužící.</i>	
	Cesario, ty jdi ještě jednou za tou krutou kráskou a řekni jí, že mé vznešené city jsou povzneseny nad majetek, jímž ji osud zahrnul. To vše je nic oproti největšímu pokladu,	80
	jímž příroda poctila tento svět, a tím je pro mé srdce ona sama.	85
VIOLA	Ona vás ale nemiluje, pane.	
ORSINO	S tím nesouhlasím.	
VIOLA	Musíte to přijmout. Co když vás jiná žena miluje – a je to možné – stejně zoufale jako vy Olivii, ale vy ji nechcete? Má se s tím ona smířit?	90
ORSINO	Žena by nemohla tak milovat, aby ji spalovala stejná vášeň, jíž hoří moje srdce. Ženské srdce je menší, mělčí, nemá žádnou výdrž. Láska žen nejde přímo do krve. Je to spíš laskominka, choutka, která podráždí patro a je rázem pryč. Ale má láska lačná je jak moře a stejně nenasytná. Nesrovnávej nějakou ženskou lásku ke mně s tou, již cítím k Olivii.	95
VIOLA	Přesto vím –	
ORSINO	Co víš?	105
VIOLA	Jak může žena muže milovat. Srdce jí puká stejně jako nám. Otec měl dceru, která milovala muže tak, jak bych miloval já vás, kdybych byl žena.	
ORSINO	A co se s ní stalo?	110
VIOLA	To nevím, pane. Skrývala svou lásku, jež hlodala v ní jak v poupěti červ. Ruměná líčka se jí pokryla žlutozelenou barvou zoufalství,	

She sat like patience on a monument,
Smiling at grief. Was not this love indeed?
We men may say more, swear more. But indeed
Our shows are more than will; for still we prove
Much in our vows, but little in our love.

ORSINO But died thy sister of her love, my boy? 120

VIOLA I am all the daughters of my father's house,
And all the brothers too. And yet I know not.
Sir, shall I to this lady?

ORSINO Ay, that's the theme.
To her in haste; give her this jewel; say,
My love can give no place, bide no deny. 125

Exeunt.

SCENE 5.
OLIVIA'S GARDEN.

Enter Sir Toby Belch, Sir Andrew, and Fabian.

SIR TOBY Come thy ways, Signior Fabian.

FABIAN Nay, I'll come. If I lose a scruple of this sport,
let me be boiled to death with melancholy.

SIR TOBY Wouldst thou not be glad to have the niggardly
rascally sheep-biter come by some notable shame? 5

FABIAN I would exult, man. You know, he brought me out o'
favour with my lady about a bear-baiting here.

SIR TOBY To anger him we'll have the bear again; and we will
fool him black and blue. Shall we not, Sir Andrew?

SIR ANDREW An we do not, it is pity of our lives. 10

SIR TOBY Here comes the little villain.

Enter Maria.

How now, my metal of India!

MARIA Get ye all three into the box-tree. Malvolio's
coming down this walk. He has been yonder i' the
sun practising behaviour to his own shadow this
half hour. Observe him, for the love of mockery;
for I know this letter will make a contemplative
idiot of him. Close, in the name of jesting! 15

ale dál usmívala se jak socha
na vlastním hrobě. Tohle není vášeň? 115
My muži toho spoustu namluvíme,
co máme v srdci, celý svět se doví,
však spíš než srdcem milujeme slovy.

ORSINO Zemřela tvoje sestra z lásky, chlapče? 120

VIOLA Z otcových synů a dcer, co jich měl,
žiju už pouze já. A přece nevím.
Tak mám jít za slečnou?

ORSINO Běž, utíkej.
Řekni jí, až jí dáš ten drahokam,
že její odmítání odmítám. 125

Odejdou.

SCÉNA 5.
V ZAHRADĚ OLIVIE.

Vystoupí pan Tobiáš Brok, pan André a Fabian.

TOBIÁŠ Jen pojdte, pane Fabiane.

FABIAN Už letím. Ať hořím navěky v žáru chandry,
jestli si tohle povyražení nechám ujít.

TOBIÁŠ Nebude vám tedy proti myslí, když toho
vrtichvosta a patolízala řádně zostudíme? 5

FABIAN Budu radostí bez sebe. Však víte, jak na mě
práskl paní, že jsem si odskočil na medvědí zápas.

TOBIÁŠ Tentokrát uděláme medvěda z něho a skončí jako
spráskaný pes. Je to tak, pane André?

ANDRÉ A jestli ne, žili jsme nadarmo. 10

TOBIÁŠ Už jde naše malá lumpačka.

Vystoupí Marie.

Tak co je, poklade můj?

MARIE Schovejte se za ten keř. Malvolio už sem jde.
Půl hodiny se tamhle na slunci učil sekat
poklony podle vlastního stínu. Jestli máte rádi
legraci, tak teď si jí užijete. Tenhle dopis z něho
udělá hloubavého pitomce. Ve jménu švandy,
ztraťte se! 15

The others hide.

Maria throws down a letter.

Lie thou there, for here comes the trout that
must be caught with tickling. 20

Exit.

Enter Malvolio.

MALVOLIO 'Tis but fortune; all is fortune. Maria once told
me she did affect me. And I have heard herself come
thus near, that, should she fancy, it should be one
of my complexion. Besides, she uses me with a more
exalted respect than any one else that follows her. 25
What should I think on't?

SIR TOBY Here's an overweening rogue!

FABIAN O, peace! Contemplation makes a rare turkey-cock
of him. How he jets under his advanced plumes!

SIR ANDREW 'Slight, I could so beat the rogue! 30

SIR TOBY Peace, I say.

MALVOLIO To be Count Malvolio!

SIR TOBY Ah, rogue!

SIR ANDREW Pistol him, pistol him.

SIR TOBY Peace, peace! 35

MALVOLIO There is example for't; the lady of the Strachy
married the yeoman of the wardrobe.

SIR ANDREW Fie on him, Jezebel!

FABIAN O, peace! Now he's deeply in. Look how
imagination blows him. 40

MALVOLIO Having been three months married to her,
sitting in my state –

SIR TOBY O, for a stone-bow, to hit him in the eye!

MALVOLIO Calling my officers about me, in my branched
velvet gown; having come from a day-bed, 45
where I have left Olivia sleeping –

SIR TOBY Fire and brimstone!

FABIAN O, peace, peace!

MALVOLIO And then to have the humour of state; and after
a demure travel of regard, telling them I know 50
my place as I would they should do theirs,
to for my kinsman Toby –

Ostatní se schovají.

Marie položí na zem dopis.

A ty tu lež jako návnada! Protože už sem míří
sumeček, který si potrpí na drbání. 20

Odejde.

Vystoupí Malvolio.

MALVOLIO Osud. Vše je pouze hrou osudu. Marie mi
jednou řekla, že mě má Olivie ráda, a já sám ji
slyšel dokonce říct, že než by si někdy začala
s nějakým mužem, pak to už radši se mnou. 25
Navíc mi projevuje mnohem více respektu než
komukoli jinému. Co jiného si mohu myslet?

TOBIÁŠ Náfuka jeden!

FABIAN Tiše! Jak si při tom mudrování čechrá peříčka,
kapoun jeden zatracenej!

ANDRÉ Já bych mu srazil hřebínek! 30

TOBIÁŠ Pššš!

MALVOLIO Být tak hrabě Malvolio!

TOBIÁŠ Ten grázl!

ANDRÉ Já bych ho píf paf!

TOBIÁŠ Ticho! 35

MALVOLIO Existují podobné případy. Třeba vévodkyně z Amalfi
si vzala svého komorníka.

ANDRÉ Ty nestydo!

FABIAN Klid! Už je v tom až po uši a fantazie s ním
lomcuje. 40

MALVOLIO Tři měsíce po svatbě bych si tak seděl ve svém
křesle –

TOBIÁŠ Prakem přímo do oka!

MALVOLIO – obklopen služebnictvem. Na sobě svůj květovaný
sametový župan, do něhož jsem vklouzl po
odpoledním šlofíčku na loži s dosud spící Oliví – 45

TOBIÁŠ Herdek filek!

FABIAN Proboha, tiše!

MALVOLIO Načež bych nasadil vážný výraz, popatřil přísně
na přítomné, aby jako věděli, kde je jejich místo 50
a kde je moje místo, a dal bych poslat pro svého
strýčka Tobiáše –

SIR TOBY	Bolts and shackles!	
FABIAN	O peace, peace, peace! Now, now.	
MALVOLIO	Seven of my people, with an obedient start, make out for him. I frown the while; and perchance wind up watch, or play with my – some rich jewel. Toby approaches; courtesies there to me –	55
SIR TOBY	Shall this fellow live?	
FABIAN	Though our silence be drawn from us with cars, yet peace.	60
MALVOLIO	I extend my hand to him thus, quenching my familiar smile with an austere regard of control –	
SIR TOBY	And does not Toby take you a blow o' the lips then?	
MALVOLIO	Saying, 'Cousin Toby, my fortunes having cast me on your niece give me this prerogative of speech –'	65
SIR TOBY	What, what?	
MALVOLIO	'You must amend your drunkenness.'	
SIR TOBY	Out, scab!	
FABIAN	Nay, patience, or we break the sinews of our plot.	70
MALVOLIO	'Besides, you waste the treasure of your time with a foolish knight –'	
SIR ANDREW	That's me, I warrant you.	
MALVOLIO	'One Sir Andrew –'	
SIR ANDREW	I knew 'twas I; for many do call me fool.	75
MALVOLIO	What employment have we here? <i>Taking up the letter.</i>	
FABIAN	Now is the woodcock near the gin.	
SIR TOBY	O, peace! And the spirit of humour intimate reading aloud to him!	
MALVOLIO	By my life, this is my lady's hand these be her very C's, her U's and her T's and thus makes she her great P's. It is, in contempt of question, her hand.	80
SIR ANDREW	Her C's, her U's and her T's. Why that?	
MALVOLIO	<i>(Reads)</i> 'To the unknown beloved, this, and my good wishes.' Her very phrases! By your leave, wax. Soft! And the impressure her Lucrece, with which she uses to seal. 'Tis my lady. To whom should this be?	85
FABIAN	This wins him, liver and all.	

TOBIÁŠ	No to je vrchol!	
FABIAN	Tiše, tiše! No tak!	
MALVOLIO	Sedm mých nohsledů by vyrazilo ven vyplnit mé přání. Já bych se jen tak mračil a přitom si třeba natahoval hodinky nebo si pohrával s nějakým svým vzácným šperkem, když tu již přichází pan Tobiáš, ukloní se mi –	
TOBIÁŠ	Mám ho zabít hned?	
FABIAN	Vím, tohle se nedá mlčky přejít, ale stejně, prosím vás, ticho!	60
MALVOLIO	Já mu takhle nabídnu ruku k políbení, přičemž svá jindy usměvavá ústa zkrabatím do přísného výrazu –	
TOBIÁŠ	Hubu mu roztrhnu, prevítovi.	
MALVOLIO	– a řeknu: „Strýčku Tobiáši, když už mi tak osud přihrál vaši neteř, dal mi i právo vám něco říct –“	65
TOBIÁŠ	Co asi?	
MALVOLIO	„Musíte přestat s pitím.“	
TOBIÁŠ	Ztrať se, ty zmetku!	
FABIAN	Tiše, nebo to celé pokazíte.	70
MALVOLIO	„Rovněž se mi nelíbí, že utrácíte drahocenný čas s tím potrhlym rytířem –“	
ANDRÉ	To budu zřejmě já.	
MALVOLIO	„– panem André Chabusem.“	
ANDRÉ	A neřikal jsem to? Lidi mě mají za blázna.	75
MALVOLIO	Copak to tu máme? <i>Zvedne dopis.</i>	
FABIAN	Rybičku, která ťuká na háček.	
TOBIÁŠ	Mlč! Kež by ho tak napadlo přečíst nám to nahlas!	
MALVOLIO	Ale, ale! To je rukopis mé paní. Tohle je její „p“, a tohle její „r“ a tuto její „d“, její „l“. Nepochybně je to její písmo.	80
ANDRÉ	Její „p“, „r“, „d“, „l“? Co je to?	
MALVOLIO	<i>(Čte)</i> „Pro toho, kdo je tajnou láskou mou.“ To je její styl. S dovolením, pečeti. No ne! Pečetidlo s Amorkem má přece naše milostpaní. Je to od ní. Ale komu asi?	85
FABIAN	A už se z toho nevyhrabe!	

MALVOLIO	<i>(Reads)</i> 'Jove knows I love; But who? Lips, do not move; No man must know.'	90
	'No man must know.' What follows? The numbers altered! 'No man must know.' If this should be thee, Malvolio?	95
SIR TOBY	Marry, hang thee, brock!	
MALVOLIO	<i>(Reads)</i> I may command where I adore; But silence, like a Lucrece knife, With bloodless stroke my heart doth gore; M, O, A, I, doth sway my life.	100
FABIAN	A fustian riddle!	
SIR TOBY	Excellent wench, say I.	
MALVOLIO	'M, O, A, I, doth sway my life.' Nay, but first, let me see, let me see, let me see.	
FABIAN	What dish o' poison has she dressed him!	105
SIR TOBY	And with what wing the staniel checks at it!	
MALVOLIO	'I may command where I adore.' Why, she may command me. I serve her; she is my lady. Why, this is evident to any formal capacity; there is no obstruction in this. And the end – what should that alphabetical position portend? If I could make that resemble something in me. – Softly! 'M, O, A, I –'	110
SIR TOBY	O, ay, make up that. He is now at a cold scent.	
FABIAN	Sowter will cry upon't for all this, though it be as rank as a fox.	115
MALVOLIO	'M' – Malvolio; 'M' – why, that begins my name.	
FABIAN	Did not I say he would work it out? The cur is excellent at faults.	
MALVOLIO	'M' – but then there is no consonancy in ; the sequel that suffers under probation A should follow but O does.	120
FABIAN	And O shall end, I hope.	
SIR TOBY	Ay, or I'll cudgel him, and make him cry O!	
MALVOLIO	And then I comes behind.	125

MALVOLIO	<i>(Čte)</i> „Že miluji je věc, již pouze pánbůh ví, kdo je můj milenec, má ústa nepoví!	90
	„... má ústa nepoví!“ Co tu máme dál? Řádky jsou delší! „Kdo je můj milenec...“ Kéž bys to tak byl ty, Malvolio!	95
TOBIÁŠ	Kéž bys tak visel, ty moulo!	
MALVOLIO	<i>(Čte)</i> „Můj zbožňovaný je můj sloužící, ale já mu to nikdy nesmím říct, po šípu Amora mi srdce krvácí, chci buď M, O, A, I, anebo nic.“	100
FABIAN	To je hlavolam!	
TOBIÁŠ	A vymyslela ho skvělá hlavička.	
MALVOLIO	„Chci buď M, O, A, I, anebo nic.“ Tak pozor, jak je to, jak je to, jak je to?	
FABIAN	Pěkně mu namydčila schody!	105
TOBIÁŠ	A on už se veze!	
MALVOLIO	„Můj zbožňovaný je můj sloužící.“ Jsem její sloužící? Ano. Ona poroučí, já poslouchám. Jistě, po této stránce nevidím žádný věcný ani formální nedostatek. Ale co znamenají ta písmena v posledním řádku? Kéž by se nějak vztahovala k mé osobě! – Tak ještě jednou: „M, O, A, I –“	110
TOBIÁŠ	Ajajaj! Uvázli jsme na mělčině.	
FABIAN	Kdepak. Zatím šlape vodu, ale za chvíli už do toho zahučí po hlavě.	115
MALVOLIO	„M“ jako Malvolio; „M“. Tak přece začíná moje jméno.	
FABIAN	Neříkal jsem, že ho to trkne? To je pane ohař. Už to vyčenichal.	
MALVOLIO	„M.“ Ale dál už mi to nějak přestává dávat smysl. Tady to neštymuje. Místo áčka je tu bůh ví proč óčko.	120
FABIAN	Jeho očko vidí óčko.	
TOBIÁŠ	Až mu dám do očka, poteče mu močka!	
MALVOLIO	A na konci je měkké „I“.	125

- FABIAN Ay, an you had any eye behind you, you might see more detraction at your heels than fortunes before you.
- MALVOLIO M, O, A, I; this simulation is not as the former. And yet, to crush this a little, it would bow to me, for every one of these letters are in my name. Soft! 130 here follows prose.
- (Reads)*
 'If this fall into thy hand, revolve. In my stars I am above thee; but be not afraid of greatness. Some are born great, some achieve greatness, and some have greatness thrust upon 'em. Thy Fates open their hands; let thy blood and spirit embrace them; and, to inure thyself to what thou art like to be, cast thy humble slough and appear fresh. Be opposite with a kinsman, surly with servants; let thy tongue tang arguments of state; put thyself into the trick of singularity. She 140 thus advises thee that sighs for thee. Remember who commended thy yellow stockings, and wished to see thee ever cross-gartered. I say, remember. Go to, thou art made, if thou desirest to be so; if not, let me see thee a steward still, the fellow of servants, and not 145 worthy to touch Fortune's fingers. Farewell. She that would alter services with thee,
 The Fortunate-Unhappy.'
- Daylight and champaign discovers not more. This is open. I will be proud, I will read politic authors, 150 I will baffle Sir Toby, I will wash off gross acquaintance, I will be point-devise the very man. I do not now fool myself, to let imagination jade me; for every reason excites to this, that my lady loves me. She did commend my yellow stockings of 155 late, she did praise my leg being cross-gartered; and in this she manifests herself to my love, and with a kind of injunction drives me to these habits of her liking. I thank my stars I am happy. I will be strange, stout, in yellow stockings, and cross-gartered, 160 even with the swiftness of putting on. Jove and my stars be praised! Here is yet a postscript.
- (Reads)*
 'Thou canst not choose but know who I am. If thou entertainest my love, let it appear in thy smiling; thy smiles become thee well; therefore 165 in my presence still smile, dear my sweet, I prithee.'

- FABIAN Je v koncích. Stojí jako tvrdý Y nad měkkým I, a nezmůže se ani na ň.
- MALVOLIO „M, O, A, I.“ Druhá sloka je zapeklitéjší než ta první, nicméně pokud krapet přitlačím, může to pasovat, protože každé z těch písmen je součástí mého 130 jména. Moment! Následuje prozaická pasáž.
- (Čte)*
 „Pokud ti toto padne do rukou, přemýšlej. Stojím výše než ty, ale ty se velikosti neboj. Někdo se velkým narodí, někdo se velkým stane a někomu se musí k velikosti pomoci. Osud je štědrý, neboj se od něho 135 směle brát, co ti nabízí. Abyš přivykl postavení, jež tě bohdá čeká, zbav se už konečně své ponížené plachosti a staň se novým člověkem. Buď příkrý k jistému rytíři a hrubý ke služebnictvu. Mluv vzletně o věcech státnických a osvoj si způsoby velkopanských 140 podivínů. Takto ti radí ta, která pro tebe láskou vzdychá. Vzpomeň si, kdo ti pochválil žluté punčochy a na nich podvazky křížem. Vzpomínáš? Tak s chutí do toho. Buď tím, kým chceš být, pokud po tom vskutku toužíš. Pokud ne, zůstaň si navždy pouhým 145 sluhou, s jakým se Štěstěna nebude zahazovat. Na shledanou s tebou se těší ta, jež chce tobě sloužit.
 Tvá Šťastná Nešťastnice.“
- To je očividné jako hruška v širém poli. Já budu pyšný. Budu číst pouze politické projevy. 150 Budu tvrdě tepat Tobiáše. Zřeknu se sprosté společnosti. Budu přesně takový, jakého mě chce mít. Přece si nic nenamlouvám! Nepropadám žádnému fantazírování. Všecko svědčí o tom, že mě moje paní opravdu miluje. Nedávno mi vskutku pochválila 155 žluté punčochy i mé nohy s podvazky křížem. Tímto listem se mi vyznává z lásky a laskavě mne ponouká, abych se šatil dle jejího gusta. Děkuji vám, šťastné hvězdy. Od této chvíle ze mě bude výstřední povýšený podivín ve žlutých 160 punčochách s podvazky křížem. Jen co se převléknu. Díky, nebesa! Díky, hvězdy! Ještě je tu douška!
- (Čte)*
 „Jistě jsi již uhádl, kdo jsem. Jestli mě taky miluješ, dávej mi to najevo svým úsměvem. Úsměv ti tak sluší! A proto, miláčku, směj a usmívej se na mě, kdykoli mě uvidíš. Prosím tě o to.“

Jove, I thank thee. I will smile; I will do everything that thou wilt have me.
Exit.

FABIAN I will not give my part of this sport for a pension of thousands to be paid from the Sophy. 170

SIR TOBY I could marry this wench for this device.

SIR ANDREW So could I too.

SIR TOBY And ask no other dowry with her but such another jest.

SIR ANDREW Nor I neither. 175

FABIAN Here comes my noble gull-catcher.
Enter Maria.

SIR TOBY Wilt thou set thy foot o' my neck?

SIR ANDREW Or o' mine either?

SIR TOBY Shall I play my freedom at traytrip, and become thy bond-slave? 180

SIR ANDREW I' faith, or I either?

SIR TOBY Why, thou hast put him in such a dream, that when the image of it leaves him he must run mad.

MARIA Nay, but say true; does it work upon him?

SIR TOBY Like aqua-vitae with a midwife. 185

MARIA If you will then see the fruits of the sport, mark his first approach before my lady. He will come to her in yellow stockings, and 'tis a colour she abhors, and cross-gartered, a fashion she detests; and he will smile upon her, which will now be so unsuitable to her disposition, being addicted to a melancholy as she is, that it cannot but turn him into a notable contempt. If you will see it, follow me.

SIR TOBY To the gates of Tartar, thou most excellent devil of wit! 195

SIR ANDREW I'll make one too.
Exeunt.

Děkuji ti, Bože! Ano. Budu se smát. Udělám cokoli, abych tě dostal.
Odejde.

FABIAN Tenhle zážitek bych nevyměnil ani za rentu tisíce liber ročně od perského šacha. 170

TOBIÁŠ Za tenhle fór si tu holku vezmu za ženu.

ANDRÉ Já taky.

TOBIÁŠ A jako věno nebudu chtít nic víc než aspoň ještě jednu takovou bžundu.

ANDRÉ Já taky. 175

FABIAN Už je tu naše lapačka hejlů.
Vystoupí Marie.

TOBIÁŠ Padám před tebou a dávám se ti všanc!

ANDRÉ Já taky.

TOBIÁŠ Chceš, abych navždy odvrhl svou svobodu a stal se tvým otrokem? 180

ANDRÉ A já taky?

TOBIÁŠ Nasadilas mu do hlavy takové představy, že až z nich vystřízliví, tak z toho zešlší.

MARIE Myslíte si, že to na něho zabralo?

TOBIÁŠ Jako kořalka na porodní bábu. 185

MARIE Pak vrchol všeho bude, až se poprvé ukáže před milostivou slečnou. To si nesmíte nechat ujít. Přijde ve žlutých punčochách, což je barva, kterou ona nesnáší, s podvazky křížem, což je móda, kterou ona nenávidí, a bude se na ni culit, což je vzhledem k jejímu současnému stavu hlubokého zármutku naprostá neomalenost, takže mu dá co proto. Jestli to chcete vidět, pojdte za mnou.

TOBIÁŠ S tebou půjdu třeba až k bráně pekelné, ty moje práskaná čertice! 195

ANDRÉ Já taky.
Odejdou.

WILLIAM
SHAKESPEARE

William
Shakespeare
TWELFTH
NIGHT OR
WHAT YOU WILL

VEČER TŘÍKRÁLOVÝ
ANEB
COKOLI CHCETE

Z anglického originálu Twelfth Night, or What You Will
přeložil, poznámkami opatřil a předmluvu napsal Jiří Josek.

Obálku navrhl Aleš Krejča.

Grafická úprava a sazba Jaroslav Hrabě.

Redakce Jana Mertinová.

Vydalo nakladatelství Romeo, Pod Bání 21, 180 00 Praha 8,
jako svou 31. publikaci.

Vytiskl Akcent tiskárna Vimperk, s.r.o.
První vydání, Praha 2008.

www.nakladatestvi-romeo.cz
www.josek.com